

Cultuur

Samen Beleven In

Bloemendaal

Cultuurnota 2016 van de gemeente Bloemendaal

Openluchttheater Caprera

Registratie: 2016024731
Overveen, 15 augustus 2016
Vastgesteld door de gemeenteraad
op 28 september 2016

Inhoudsopgave	Blz.
Voorwoord wethouder	4
1. Samenvatting	5
2. Indeling van de nota	6
3. Inleiding of aanleiding / participatie culturele partners	6
4. Terugkijken en: kan het beter ?	7
5. Het belang van cultuur in de samenleving	9
6. Onze ambities en doelstellingen	9
7. Cultuur in de gemeente Bloemendaal: de infrastructuur	
a. Cultuureducatie	11
b. Bibliotheken	14
c. Amateurlkunst	16
d. Beeldende kunst	18
e. Cultureel erfgoed	19
f. Podiumkunsten	21
8. Cultureel vastgoed	24
9. De rol van het Sociaal Domein	26
10. Gemeentelijke regiefunctie	27
11. Rol van de Adviesraad Kunst	29
12. Financieel	30
13. Conclusies	31
14. Uitvoering	31
Bijlage 1: uitvoering cultuurnota inclusief planning	
Bijlage 2: culturele aanbod in Bloemendaal	
Bijlage 3: ideeën cultuurconferentie	
Bijlage 4: ideeën werkgroepen uit cultuurconferentie	
Bijlage 5: SWOT analyse cultuurbeleid gemeente Bloemendaal	
Bijlage 6: lijst van subsidiebudgetten binnen kunst en cultuur	

Voorwoord wethouder

Cultuur is overal. En cultuur verschilt van plaats tot plaats en van regio tot regio. Tussen de (drukke) kuststrook en de stad Haarlem vormt Bloemendaal een groene buffer met een eigen karakter. Het ademt rust, ruimte en vooral natuur uit. Spraakmakende landgoederen en buitenplaatsen bieden kansen voor iedereen.

Cultuur "opsnuiven" is voor iedereen belangrijk. Iedereen is bezig met zijn dagelijkse bezigheden en cultuur biedt de gelegenheid leuke dingen te doen, maar ook dingen die zinvol zijn. En cultuur ervaren verleidt mensen om zelf ook activiteiten te ondernemen. In Bloemendaal zijn er genoeg culturele organisaties die er op gericht zijn vaardigheden aan te leren. Zelf actief worden op cultureel gebied maakt iedereen "rijker".

Deze cultuurnota schetst een goed beeld van wat er is op cultuurgebied in onze gemeente. En dat is veel. De nota zal geen omwenteling veroorzaken maar kiest er voor te houden wat we hebben. De nota is geschreven met inbreng van culturele partners van de gemeente. Zij staan midden in de culturele samenleving en weten dus wat er goed gaat, maar ook waar of wat er beter kan. Dat signaal hebben wij opgepikt en richten onze activiteiten op die punten.

Samenwerking komt in deze nota diverse malen naar voren. Niet alleen tussen culturele instellingen onderling, maar ook bijvoorbeeld met maatschappelijke organisaties. De gemeente kan daarin instellingen behulpzaam zijn. Samenwerken levert voor iedereen voordelen op maar verbindt ook mensen met elkaar. Ook dat aspect is van belang in het cultuurbeleid.

Ik hoop van harte dat deze nota een bijdrage levert aan de culturele samenleving in Bloemendaal. Tot slot bedank ik iedereen die bijgedragen heeft aan de totstandkoming van de cultuurnota.

Ton van Rijnberk
Wethouder Kunst en Cultuur

1. Samenvatting

Samen met culturele partners van de gemeente stellen we vast dat in Bloemendaal veel initiatieven worden ontplooid op cultureel gebied. Vaak zelfstandig en zonder tussenkomst van de gemeente. Dat is goed en dat moeten we vooral zo laten. Maar dat betekent niet dat de gemeente rustig achterover kan leunen.

De gemeente faciliteert culturele instellingen; dat is haar rol. Dat doen we met stimulerende maatregelen zoals subsidieverlening. Maar ook met bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van accommodaties of het fungeren als tussenpersoon.

Gesprekken met culturele partners in onze gemeente maken duidelijk dat er behoefte is aan een lichte vorm van regie door de gemeente. Verder wordt de mening gedeeld dat er zich veel eilandjes in het culturele landschap bevinden. Er is behoefte aan meer samenwerking en dat begint met kennismaken. De gemeente kan en wil daarbij helpen. Immers, we zijn er met culturele partners van overtuigd dat samenwerking zowel organisaties versterkt als dat het leidt tot een hogere kwaliteit. De gemeente pikt dat signaal dus op en gaat er – samen met de culturele partners – mee aan de slag.

In de tweede plaats is deze nota een pleidooi voor een extra investering in cultuureducatie. Bloemendaal doet mee met de kwaliteitsimpuls die het ministerie en het fonds voor de cultuurparticipatie aan de basisscholen aanbiedt. Dat betekent wel dat extra geld beschikbaar moet komen in de begroting.

Meedoen in de samenleving is ook in Bloemendaal van groot belang. Initiatieven als zingen met senioren op vrijdag in de Kapel zijn voor dat doel georganiseerd. Samenwerking tussen culturele en maatschappelijke instellingen kan hierbij veel voordeel opleveren en meehelpen de doelstellingen van het sociaal domein te realiseren.

Onze regio kenmerkt zich door een rijk historisch verleden in de vorm van landgoederen en buitenplaatsen. Wij zien kans een combinatie te maken tussen het erfgoed en activiteiten op het gebied van kunst en cultuur. Ook hier zal weer sprake zijn van het samenwerken van organisaties, zodanig dat zij elkaar versterken. De bezoeker maakt kennis met unieke combinaties.

De titel van de cultuurnota "Cultuur Samen Beleven In Bloemendaal" behoeft na lezing van bovenstaande samenvatting nauwelijks uitleg. Door samenwerking op cultureel gebied te stimuleren ontstaan verbindingen en dat leidt tot beter functionerende organisaties en mensen en tot een hogere kwaliteit. Kunst en cultuur inzetten in het sociaal domein zorgt er voor dat mensen zich meer verbonden zullen voelen in de maatschappij. Het samenzijn wordt daarmee vergroot. Cultureel erfgoed verbinden met culturele uitingen kan leiden tot onverwachte combinaties die oud met nieuw samenbrengen.

2. Indeling van de nota

De cultuurnota geeft in de inleiding een blik op de cultuurnota 2007 en kijkt naar de aanleiding die heeft geleid tot de voorliggende nota. In een kort overzicht zijn de belangrijkste items van het cultuurbeleid vanaf 2007 geschetst.

Daarna is het belang van cultuur in onze samenleving geschetst en hebben wij de ambities en doelstellingen van het cultuurbeleid aangegeven.

In hoofdstuk 6 is de culturele infrastructuur beschreven. Het culturele landschap is verdeeld in zes deelgebieden, waarbij in elk deelgebied aandacht is besteed aan de huidige stand van zaken, de uitgangspunten van het deelgebied en tot slot de nieuwe activiteiten (beleidsmaatregelen) die worden ondernomen.

In de volgende vier hoofdstukken is aandacht besteed aan de fysieke kant van cultuur (cultureel vastgoed), de relatie van cultuur met het sociaal domein, hoe de gemeente beter dan voorheen culturele instellingen kan helpen (regiefunctie) en tot slot het bestaan en het functioneren van de Adviesraad Kunst.

Vanzelfsprekend komen ook de financiën aan bod en wel in hoofdstuk 11. De nota besluit ten slotte met conclusies.

Er zijn vijf bijlagen aan de cultuurnota toegevoegd. Bijlage 1 is een samenvatting van de beleidsmaatregelen met een planning van de uitvoering ervan. Bijlage 2 schetst het culturele aanbod in onze gemeente. Bijlage 3 en 4 geven een overzicht van de opmerkingen die gemaakt zijn tijdens de cultuurconferentie en het overleg van de klankbordgroep. Bijlage 5 tot slot schetst een overzicht van de sterke en zwakke punten van cultuur in Bloemendaal.

3. Inleiding

"Bloemendaal cultuurminnend"

Dat is de titel van de cultuurnota (kenmerk 2007012184) die dateert uit 2007 en in opdracht van de gemeente Bloemendaal is opgesteld door de DSP groep uit Amsterdam. Deze nota is in samenspraak met diverse culturele instellingen, politici en onderwijs uit Bloemendaal tot stand gekomen. De nota is geschreven rond vier thema's: participatie bevorderen en bewoners in beweging, impuls cultuur- en erfgoededucatie, broedplaatsen en presentatieruimten en tot slot communicatie en informatie.

Collegeprogramma

Het collegeprogramma "Samen Duurzaam Leven" (kenmerk 2014057890) meldt dat in 2015 een nieuwe cultuurnota wordt vastgesteld, samen met onze culturele partners. Daarin worden ook keuzes gemaakt over de beschikbaarheid van expositieruimtes in de gemeente.

Over muziekonderwijs is geschreven dat samen met de muziekschool muziekonderwijs op basisscholen wordt gestimuleerd vanwege het grote belang van muziek voor de ontwikkeling van kinderen. Voor dat doel is structureel € 40.000 beschikbaar gesteld.

Met betrekking tot de bibliotheek vermeldt het collegeprogramma dat de bibliotheek in Bloemendaal niet wordt verplaatst en er een bibliotheek blijft in Bennebroek. Door vaststelling van de meerjarenbegroting 2016 is er geen bezuinigingstaakstelling meer gekoppeld aan de bibliotheek. Tot slot is opgemerkt dat er een notitie over de toekomst van de bibliotheek zal verschijnen in verband met de wettelijk vastgelegde functies van de bibliotheek.

Werkwijze: de projectopdracht

Als basis voor het opstellen van de nieuwe cultuurnota is een projectopdracht opgesteld (kenmerk 2014067980) en vastgesteld door het college en ter kennisname aan de raad toegezonden. De projectopdracht zegt iets over de afbakening van de cultuurnota, schetst het tijdpad van de totstandkoming en de randvoorwaarden en zegt het een en ander over financiën en welke activiteiten worden ondernomen.

De projectopdracht beschrijft dat de cultuurnota in elk geval aandacht moet geven aan een aantal onderwerpen. Die benoemen wij in de cultuurnota als speerpunten:

De speerpunten zijn:

- de rol van kunst en cultuur in het Sociaal Domein

- cultuureducatie
- erfgoed.

Van belang daarbij is dat de gemeente een faciliterende rol vervult.

Met betrekking tot de afbakening van de cultuurnota is van belang dat de nota niet uitmondt in:

- een heroriëntatie op de subsidie aan de bibliotheek. De toekomst van de bibliotheek in Bloemendaal zal separaat in een notitie worden beschreven (kenmerk 2015158651 (raadsvoorstel) + 2015044423 (notitie));
- een heroriëntatie op de lasten en baten (waaronder de les gelden) van de gemeentelijke muziekschool;
- een heroriëntatie op het monumentenbeleid. Dat beleid is vastgelegd in een aparte nota.

Tijdens bespreking van de projectopdracht hebben leden van de commissie Samenleving aandacht gevraagd voor de buitenplaatsen zowel binnen de gemeentegrenzen als daar buiten.

4. Terugkijken en: kan het beter?

Rond het thema van het *bevorderen van cultuurparticipatie* zijn in de afgelopen jaren diverse activiteiten ontplooid door culturele instellingen in Bloemendaal. Zonder een volledig beeld te willen schetsen treft u hieronder een korte opsomming aan.

De Stichting Bloemendaal Initiatief (SBI) heeft in de afgelopen jaren in de kern Bloemendaal diverse activiteiten ontplooid zoals de organisatie van het Kunstplein (eind mei) en de Uitmarkt (september). Beide initiatieven worden ondersteund door de gemeente door middel van subsidie, vergunningen etc. In deze kern is tevens de winkeliersvereniging actief met het organiseren van eendaagse evenementen.

De muziekschool Jaap Prinsen timmert nog steeds aan de weg en verzorgt periodiek uitvoeringen in het gemeentehuis, maar bijvoorbeeld ook in de Philharmonie in Haarlem. Lokale kunstenaars in de kern Vogelenzang hebben in 2011 tezamen met de Jozefschool een kunstweek georganiseerd, waarbij kinderen van de basisschool direct betrokken zijn geweest. Recent is een initiatief gehouden rond de Zomerdagen van het Nationaal Park Kennemerduinen, waarbij kunstenaars tezamen met kinderen van Bloemendaalse basisscholen een kunstproject uitvoerden. In 2016 wordt in de Kennemerduinen "Verwonderd Duin" georganiseerd dat natuur en kunst met elkaar verbindt. Wij hebben voor dit project een financiële bijdrage toegekend.

Tot slot is in maart 2013 de Adviesraad Kunst Bloemendaal ingesteld. Deze adviescommissie is in de plaats gekomen voor de adviescommissie beeldende kunst die al jaren een slapend bestaan leidde. De raad heeft een tweetal adviezen uitgebracht. Inmiddels zijn twee van de drie leden van de adviesraad verhuisd naar een andere woonplaats. Er zijn nog geen opvolgers benoemd.

Binnen het thema *cultuur- en erfgoededucatie* is Hart Haarlem actief en biedt het Kunstmenu op basisscholen aan dat mede door de gemeente wordt gesubsidieerd (alsmede door andere regiogemeenten). Sinds enige jaren zijn op verzoek van de gemeenten meer lokale accenten in het programma aangebracht.

Jaarlijks wordt door Ons Bloemendaal de Open Monumentendagen georganiseerd. Sinds 2010 organiseert de landelijke stichting open monumentendagen specifiek voor groepen 7 en 8 de landelijke klassendagen. Ons Bloemendaal heeft daaraan zijn medewerking gegeven en diverse basisscholen uit de gemeente hierin betrokken.

Binnen het thema *broedplaatsen en presentatieruimten* valt het volgende te melden. Het Kennemer Lyceum heeft sinds jaren een schitterende aula / gehoorzaal binnen de muren, dat beschikbaar is voor zowel de school als voor andere organisaties. Muzenforum heeft gedurende de vernieuwbouw van het gemeentehuis deze aula gebruikt voor haar concerten. Bloemendaal telt tal van kerken en een aantal kerken biedt de mogelijkheid aan cultuuraanbieders om uitvoeringen te geven. Zo wordt in de Kapel in Bloemendaal tezamen met de muziekschool Bloemendaal muzikale bijeenkomsten gehouden voor ouderen.

In 2014 heeft een particulier het kerkje in park Brederode aangekocht. De kerk is verbouwd tot culturele ruimte en biedt tevens plaats aan een woning. De kerk is omgedoopt tot Zocherlounge.

In het kader van *communicatie en informatie* is in 2010 een culturele agenda (als fysiek exemplaar) ontworpen en gepresenteerd op de UITmarkt in Bloemendaal-dorp. Tevens is op de website van de gemeente een evenementenkalender geplaatst. Omdat het actualiseren van het aanbod zeer arbeidsintensief is, wordt momenteel via links verwezen naar de sites van culturele instellingen.

Cultuurconferentie en klankbordgroep

Het startsein voor het schrijven van nieuwe cultuurnota is gegeven op woensdag 24 juni 2015 met de organisatie van een cultuurconferentie in de Zocherlounge te Bloemendaal. Voor deze bijeenkomst zijn culturele partners uitgenodigd die met elkaar en met de gemeente in gesprek zijn gegaan over cultuur in Bloemendaal.

Na een presentatie over cultuurbeleid in het algemeen zijn de aanwezigen uiteen gegaan in groepen waarbij met elkaar is gediscussieerd over cultuur in Bloemendaal. De groepen keerden terug met diverse ideeën als aandachtspunten. Deze ideeën zijn in een document vervat en opgenomen als bijlage 3.

Uit de aanwezigen op de cultuurconferentie is een klankbordgroep ontstaan die tijdens het proces van de totstandkoming van de cultuurnota is geraadpleegd en hun mening hebben gegeven over diverse onderwerpen.

Een van de belangrijkste wensen van de klankbordgroep was dat er behoefte is aan een zekere vorm van regie vanuit de gemeente. Naar het gevoel van de klankbordgroep zijn er teveel eilandjes in het culturele landschap. Er lijkt sprake te zijn van een zekere verzuiling. Niet alleen binnen culturele instellingen, maar ook binnen de kernen.

Er bestaan ook wensen om meer samen te werken. Bundeling van krachten is belangrijk. PR en marketing is voor veel instellingen een belangrijk item. De gemeente kan hier een rol in spelen bijvoorbeeld via een culturele agenda en/of via de website.

Verder is een veelgehoorde wens het hebben van een gezamenlijke culturele ruimte waar voorstellingen, exposities en lezingen gehouden kunnen worden en waar muziek ten gehore kan worden gebracht. Naar de mening van velen dient de gemeente een dergelijke voorziening te faciliteren.

Conclusie

Uit gesprekken met culturele partners en inwoners blijkt dat men over het algemeen tevreden is met culturele activiteiten die in Bloemendaal worden georganiseerd. Bloemendaal kent een breed scala aan culturele activiteiten die doorgaans veel publiek trekken en door het publiek worden gewaardeerd. De samenleving is initiatiefrijk en activiteiten worden al dan niet met hulp van de gemeente veelvuldig door particulieren ontplooid. Wij zijn blij met het behoorlijk grote aanbod aan culturele uitingen: voor iedereen is er elk wat wils. De input van culturele instellingen uit de cultuurconferentie en uit de klankbordgroep leidt wel tot het voorstel om op een aantal deelterreinen van cultuur accenten te verleggen.

5. Het belang van cultuur in de samenleving

Kunst en cultuur bepalen de identiteit van een mens, een groep, een volk en een land. Kunst en cultuur zijn de noodzakelijke ingrediënten van een gezonde maatschappij waarin de geestelijke en economische mens tot bloei kan komen. Cultuur verrijkt de mens en zijn omgeving.

Cultuur ontstaat door wat de mens heeft voortgebracht. Daarom staat cultuur tegenover natuur. Beide vullen elkaar echter ook aan. Als we naar Bloemendaal kijken, zien we veel groen om ons heen waarbij natuur, rust en ruimte het motto in deze gemeente is. Dit motto heeft een duidelijke aantrekkingskracht op mensen, niet alleen uit de eigen gemeente maar ook op mensen uit de regio.

Bezoekers recreëren volop in de duinen en de bossen, waarbij landgoederen en buitenplaatsen belangrijke eyecatchers zijn. De kuststrook heeft een geheel eigen cultuur ontwikkeld in de laatste decennia. Rust en ruimte heeft hier plaats gemaakt voor drukte en gezelligheid.

Ver buiten de grenzen van de regio heeft het strand aan aantrekkingskracht gewonnen.

Deze omstandigheden creëren een prettige en een kennelijk gewilde omgeving voor velen. Niet alleen voor de mensen die hier wonen, maar ook voor de ondernemers die in economische zin van deze omstandigheden en ontwikkelingen profiteren.

Vanuit dat gegeven vindt Bloemendaal cultuur een zeer belangrijk onderwerp waar iedereen zijn voordeel mee moet en mag doen. Het college van Bloemendaal streeft er naar dat zoveel mogelijk mensen kennis kunnen nemen van kunst en cultuur, niet alleen die uit de gemeente zelf maar ook uit de regio.

Hoewel een gemeentelijke instelling geen doorslaggevende invloed heeft op het ontstaan van cultuur of het reguleren ervan, kan een gemeente in zekere zin wel sturend optreden. In het navolgende hoofdstukken willen we als college van Bloemendaal daar invulling aan geven.

Een aandachtspunt hierbij is de bereikbaarheid van culturele instellingen en/of van culturele activiteiten binnen de gemeente. Hoewel Bloemendaal twee treinstations rijk is en diverse buslijnen door de gemeente rijden, worden niet alle dorpskernen gelijk bediend; zeker niet laat op de avond. De provincie is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer en de gemeente kan in zekere mate invloed uitoefenen via inspraak. Door particulier initiatief en met medewerking van een vervoersmaatschappij is sinds enige tijd een buurtbus actief in de kern Bloemendaal. Daarnaast fungeert een belbus via Welzijn Bloemendaal die minder mobiele inwoners vervoert. Samenwerking tussen culturele instellingen en Welzijn Bloemendaal leiden mogelijk tot het vergroten van de mobiliteit van inwoners en het verbeteren van de bereikbaarheid van culturele instellingen.

6. Onze ambities en doelstellingen

In het vorige hoofdstuk is beschreven dat de naam Bloemendaal staat voor natuur, rust en ruimte. Met uitzondering van de kuststreek worden er geen grootschalige evenementen in de gemeente georganiseerd. Dat past niet bij het karakter van Bloemendaal.

Bloemendalers en lokale instellingen organiseren veel culturele activiteiten en die zijn vooral gericht op de eigen inwoners. Ambities om op de regio gerichte culturele evenementen te organiseren leven beperkt in de Bloemendaalse gemeenschap, hoewel diverse culturele activiteiten wel worden bezocht door inwoners uit de regio.

Onderstaande ambities kiezen de lijn van het handhaven van het huidige en het aanbrengen van verbeteringen daar waar mogelijk.

Met dat in het achterhoofd omschrijven we onze ambities op cultureel gebied als volgt:

1. Het aanbod van kunst en cultuur willen we meer voor het voetlicht brengen. Wij hechten sterk aan zelfstandigheid van culturele aanbieders maar dat neemt niet weg dat de gemeente meer dan nu het geval is een faciliterende rol kan spelen. Doelstelling daarbij is dat inwoners en bezoekers van onze gemeente meer kennis maken met culturele uitingen.
2. Het stimuleren van samenwerking tussen aanbieders van culturele uitingen. Daar waar die behoefte leeft, hoeft dat zich niet te beperken tot de gemeentegrens. Doelstelling is dat organisaties door samenwerking meer van elkaar kunnen profiteren en gezamenlijk een

verscheidenheid aan aanbod kunnen bieden.

3. Kunst en cultuur moet worden ingezet binnen het Sociaal Domein. Doelstelling van het Sociaal Domein is dat inwoners zoveel mogelijk participeren in de samenleving en zelfstandig functioneren in de maatschappij. Wij menen dat kunst en cultuur daarbij behulpzaam kan zijn.

7. Cultuur in de gemeente Bloemendaal: de infrastructuur

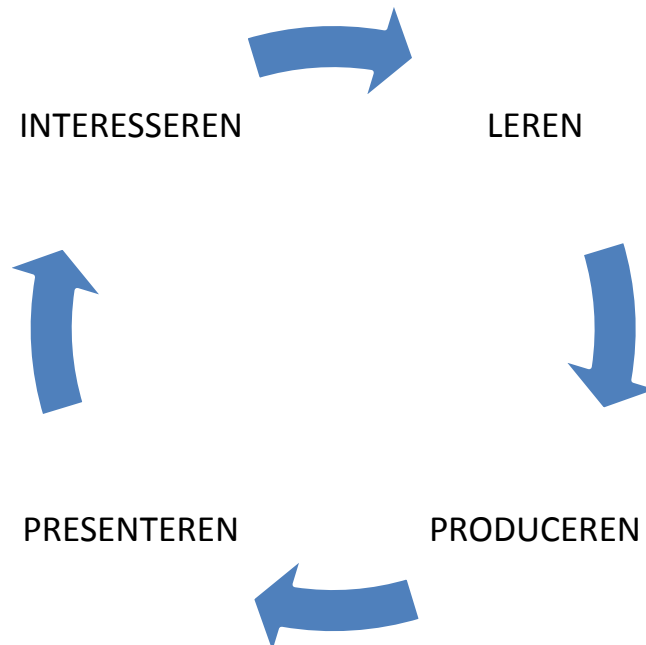
De culturele infrastructuur van een gemeente kan op een aantal manieren worden geduid. Wij kiezen er voor een indeling te maken in deelgebieden. Daarnaast is het van belang te kijken naar de *creatieve of culturele cyclus*. De culturele cyclus kan het best als volgt worden beschreven:

Ieder creatief proces kent een aantal vaste stappen: het begint met het aanleren van vaardigheden en wordt opgevolgd door het toepassen ervan zodat een creatief product gemaakt kan worden. Het logische vervolg van de stap "leren" is "produceren". Als mensen zich hebben bekwaamd dan is de stap naar het creëren van producten snel gemaakt. Voor een bloeiend cultureel leven in een stad of dorp is het van groot belang dat in de gemeente zelf kunst en cultuur wordt geproduceerd. Kunst importeren verrijkt natuurlijk ook de samenleving, maar er gaat een grotere stimulans vanuit als het lokaal gemaakt wordt. Goed voorbeeld doet ten slotte goed volgen.

Daarna wordt de creatieve uiting aan het publiek gepresenteerd en als het voldoende gewaardeerd wordt dan zal de culturele uiting zich wortelen in de samenleving hetgeen de basis vormt voor het ontstaan van weer nieuwe creatieve uitingen.

Het kenmerk van een cyclus is dat stappen zich herhalen en dat op een bepaald moment de cyclus weer van voor af aan begint. De vraag is waar de cyclus precies begint: bij "leren" of bijvoorbeeld bij "interesseren" (bewustwording).

Samengevat gaat het in de culturele cyclus om de volgende stappen:

Wij hanteren de volgende indeling in deelgebieden.

- a. Cultuureducatie
- b. Bibliotheken
- c. Amateurkunst
- d. Beeldende kunst
- e. Cultureel erfgoed
- f. Podiumkunsten

Per deelgebied is hieronder de huidige stand van zaken en de uitgangspunten weergegeven en welke acties wij ondernemen.

Tevens is aangegeven tot welk onderdeel van de culturele cyclus het deelgebied behoort.

a. Cultuureducatie

Het blijkt dat het jong kennismaken met kunst en cultuur, deelname er aan in het latere leven vanzelfsprekender maakt. Wij vinden daarom cultuureducatie in het onderwijs belangrijk. Cultuureducatie is een van de speerpunten van het cultuurbeleid. Het onderwijs stelt kinderen in

staat kennis te vergaren en vaardigheden te ontwikkelen. Dit deelgebied heeft met name betrekking op de cyclus "leren", maar uiteraard ook met interesseren en produceren.

Stand van zaken

Kunst en cultuur op de basisschool

Bloemendaal kent 16 basisscholen. Kunst en cultuur is onderdeel van het lesprogramma op de basisschool.

Vanuit de impuls gelden cultuureducatie primair onderwijs ontvangen de basisscholen per kind een bedrag van € 10,90 per jaar. Uit landelijk onderzoek blijkt verder dat uit de "verlengde Londogelden" eigen middelen en ouderbijdragen nog eens € 5 per kind wordt uitgegeven voor kunst en cultuur. Een totale bijdrage per leerling van € 16 per jaar. Binnen het basisonderwijs valt kunst en cultuur onder de taak van de ICC'er, de interne cultuurcoördinator die op elke basisschool aanwezig is.

Kunstmenu op de basisschool

De gemeente subsidieert sinds 2009 Hart Haarlem die het Kunstmenu aanbiedt aan basisscholen. De subsidie bedraagt € 6,57 per leerling (op jaarbasis meer dan € 22.500). Het Kunstmenu wordt in overleg met de basisscholen samengesteld.

Muziekonderwijs op de basisschool

In 2015 is € 40.000 beschikbaar gesteld t.b.v. muziekonderwijs op de basisscholen. De gemeentelijke muziekschool verzorgt deze lessen.

Erfgoededucatie op de basisschool

De stichting Ons Bloemendaal werkt structureel samen met aantal basisscholen. Zo organiseert men de Open Monumentendagen met activiteiten voor de leerlingen van de scholen. Hun vurige wens is dat erfgoedonderwijs op basisscholen vast in het leerprogramma wordt opgenomen.

Scholen voor het voortgezet onderwijs

Het kabinet vindt het van belang voor leerlingen en samenleving dat scholen kwalitatief goed kunst- en cultuuronderwijs aanbieden, zoals onlangs is beschreven in de brief 'Cultuur beweegt' van minister Bussemaker. In afwijking van het vorige kabinet, is nu gekozen om het vak CKV (Culturele en Kunstzinnige Vorming) als verplicht examenvak te behouden op havo en vwo. In Bloemendaal kennen we 3 scholen voor het voortgezet onderwijs: het Kennemer Lyceum in Overveen, de Hartenlustmavo in Bloemendaal en het Montessori college in Aerdenhout.

Gemeentelijke muziekschool Jaap Prinsen

De gemeentelijke muziekschool is een van de cultuurparels van Bloemendaal. Sinds 1977 verzorgt de school het muziekonderwijs voor Bloemendaalse inwoners. Hoewel gemeentelijke bezuinigingen op de kosten van de muziekschool hebben geleid tot een verhoging van de les gelden, is de muziekschool nog steeds populair, waarbij in de laatste jaren zelfs sprake is van een toename van het aantal leerlingen.

Op de muziekschool wordt niet alleen geoefend. De muziekschoolleerlingen spelen regelmatig in bejaardenhuizen in de gemeente Bloemendaal. Daarnaast heeft de muziekschool een speciaal programma voor mensen met een handicap: Muziek op Maat.

Tot slot werkt de muziekschool samen met andere instellingen. Samen met de vrienden van de Kapel zingen oudere Bloemendalers onder leiding van een dirigent.

Cultuureducatie met Kwaliteit

In mei 2016 is de deelregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) voor de periode 2017 – 2020 vrijgegeven. Deze regeling is gericht op het verbeteren van de kwaliteit van het cultuuronderwijs. Namens de gemeente Haarlem en Zandvoort is Hart Haarlem penvoerder. Zij dient een projectaanvraag in bij het Fonds voor Cultuurparticipatie. De bedoeling is dat de deelnemende gemeenten geld voor dit doel beschikbaar stellen die vervolgens wordt verdubbeld door het Fonds. De regeling noemt een richtbedrag van € 0,55 per inwoner en dat komt voor Bloemendaal uit op € 12.000. In juli 2016 zijn de basisscholen benaderd en is hen gevraagd of zij belangstelling hebben deel te nemen aan de regeling.

Uitgangspunten

Basisonderwijs en voortgezet onderwijs

Het openbaar basisonderwijs is door de gemeente Bloemendaal "op afstand" gezet en ondergebracht in een regionaal werkende stichting.

Het openbaar basisonderwijs functioneert autonoom net als het bijzonder basisonderwijs. Op tal van terreinen heeft de overheid raakvlakken met het basisonderwijs (onderwijshuisvesting, leerplicht, leerlingenvervoer etc.). De gemeente heeft echter geen zeggenschap over het lesprogramma op de basisscholen en heeft die ambitie ook niet. Het vorenstaande geldt ook voor de scholen voor het voortgezet onderwijs.

Op periodieke basis neemt de gemeente op uitnodiging deel aan het zogenoemde directeurenberaad van de basisscholen. Dat overleg functioneert onder meer als informatiekanaal (vice versa). Wij blijven aan dit overleg meedoen als de mening over culturele projecten of medewerking van de basisscholen gevraagd moet worden.

Gemeentelijke muziekschool Jaap Prinsen

De muziekschool is een onderdeel van de gemeente. De lasten en baten van de school staan op de begroting van de gemeente. Jaarlijks bij vaststelling van de meerjarenbegroting van de gemeente Bloemendaal wordt het lasten- en batenniveau van de muziekschool bepaald.

De muziekschool is gevestigd in een gemeentelijk gebouw. Dat betekent dat de gemeente het gebouw goed dient te onderhouden en voldoende budget daarvoor beschikbaar heeft.

Cultuureducatie met Kwaliteit

Uit een begin juli gehouden inventarisatie onder basisscholen blijkt dat 5 (mogelijk 6) scholen geïnteresseerd zijn in het meedoen met de regeling. Wij gaan na in hoeverre zij zelf een (financiële) bijdrage kunnen leveren aan de regeling. Uit de financiële paragraaf (hoofdstuk 11) blijkt dat de vrije middelen op de begroting van kunst en cultuur uiterst minimaal zijn. Deze middelen gebruiken we als ondersteuning van incidentele culturele projecten. Wij gaan hiermee door. Dat betekent dat voor het uitvoering geven aan deze regeling nieuw geld beschikbaar gewenst is.

Beleidsmaatregelen

Basisonderwijs en voortgezet onderwijs

Hart Haarlem blijft het Kunstmenu verzorgen op de basisscholen. Lokale kunst en cultuuruitingen blijven onderdeel van het Kunstmenu. Wij handhaven de huidige gemeentelijke subsidie aan Hart Haarlem.

Muzieklessen op de basisscholen

De muziekschool verzorgt muzieklessen op alle basisscholen. Wij handhaven deze activiteit. Muziek is daardoor een vast onderdeel geworden van lesprogramma.

Erfgoededucatie op de basisschool

Historische verenigingen zoals Ons Bloemendaal en de historische vereniging Heemstede-Bennebroek beschikken over een schat aan informatie die interessant kan zijn voor basisscholen. In het periodieke directeurenberaad van het basisonderwijs zal de gemeente samen met de historische verenigingen het erfgoedonderwijs op scholen onder de aandacht brengen. Daarnaast kan de gemeente op kleine schaal regie voeren en projecten ondersteunen met een financiële bijdrage.

Cultuureducatie met Kwaliteit

Cultuureducatie is een van de speerpunten van het cultuurbeleid. Cultuureducatie is belangrijk en de kwaliteit er van ook.

Nadat voldoende basisscholen hun interesse hebben getoond in de regeling en hebben aangegeven in welke mate zij willen deelnemen, stelt Hart Haarlem samen met de basisscholen een programma op. Voor dit doel dient een bedrag van € 12.000 in de meerjarenbegroting beschikbaar te worden gesteld.

b. Bibliotheken

In de nieuwe bibliotheekwet zijn vijf functies vastgelegd van de bibliotheek. Van oudsher gaat het dan om het beschikbaar stellen van kennis en informatie, het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie en het bevorderen van lezen. "Nieuwe" functies zijn het organiseren van ontmoeting en debat en het laten kennis maken met kunst en cultuur. Deze functies van de bibliotheek behoren tot de cycli "leren", "presenteren" en "interesseren".

Stand van zaken

Op 1 januari 2015 is het nieuwe stelsel van openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob), kortweg Bibliotheekwet, van kracht geworden. De bibliotheekwet neemt als uitgangspunt dat er voorzieningen moeten zijn die onderling zijn verbonden in een netwerk. De wet verbindt aan de bibliotheek een vijftal publieke waarden en legt de vijf functies van de bibliotheek vast. De invulling van de vijf functies heeft alles te maken met de nieuwe rol van de bibliotheek in onze samenleving.

Gelijktijdig is er sprake van een belangrijke stelselwijziging waarin gemeenten verantwoordelijk zijn geworden voor uitvoering van de WMO, Participatiewet en de Jeugdwet, kortweg sociaal domein genaamd. De gemeente Bloemendaal vindt dat de bibliotheek met haar nieuwe rol een goede samenwerkingspartner is die de gemeente behulpzaam kan zijn bij de uitvoering van de wetgeving op het gebied van het sociaal domein.

De nieuwe rol van de bibliotheek is beschreven in de notitie over de toekomst van de bibliotheek van 9 februari 2016 (2015044423). In de vergadering van de commissie Samenleving van 11 mei 2016 is de notitie besproken.

De bibliotheek in onze gemeente is gevestigd in 3 vestigingen: de hoofdvestiging in Bloemendaal, een dependance in het Centraal Servicepunt in Bennebroek en de bibliotheek op school in Vogelenzang in de Paradijsvogel.

De nieuwe rol van de bibliotheek komt onder meer neer op het samenwerken met organisaties. Op het gebied van cultuur werkt de bibliotheek samen met kerkelijke instellingen bij het geven van lezingen, met de gemeentelijke muziekschool (jeugdorkest en voor de peuterbieb), met de stichting Ons Bloemendaal over het erfgoed en tijdens de Open Monumentendagen en met Welzijn Bloemendaal m.b.t. activiteiten die zich richten op ouderen.

In de vestiging Bloemendaal is samenwerking tot stand gekomen met de Cultuurcompagnie waarbij een applicatie is ontwikkeld voor de multi-touch-tafel t.b.v. cultureel erfgoed (fietsroute en quizvragen). De applicatie wordt door veel kinderen gebruikt.

De vestiging van de bibliotheek en Welzijn Bloemendaal in het Centraal Servicepunt Bennebroek (CSB) is onder meer aanleiding voor samenwerking. Bezoekers van het CSB komen in aanraking met kunst en cultuur (zowel actief als passief).

Door vaststelling van de meerjarenbegroting 2016 zijn de in eerste aanleg opgevoerde taakstellingen te bezuinigen op de subsidie aan de bibliotheek komen te vervallen.

Uitgangspunten

In genoemde nota zijn de uitgangspunten van het gemeentelijke beleid inzake de bibliotheek beschreven. De relatie tussen de notitie over de toekomst en de onderhavige cultuurnota zit opgesloten in de vijf wettelijke vastgelegde functies van de bibliotheek:

- ter beschikking stellen van kennis en informatie;
- bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
- bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
- organiseren van ontmoeting en debat;
- laten kennis maken met kunst en cultuur.

Beleidsmaatregelen

De gemeente conformeert zich aan de nieuwe taken van de bibliotheek, zoals vastgelegd in de notitie over de toekomst. Wij gaan er van uit dat de hoogte van de subsidie aan de bibliotheek in overeenstemming is met de nieuwe taken van de bibliotheek.

In het periodieke overleg tussen gemeente en bibliotheek spreken we over samenwerking en hoe en welke (extra) activiteiten passen in het cultuurbeleid. De komst van statushouders in Bloemendaal is door de bibliotheek inmiddels aangegrepen zich in te zetten bij de integratie in onze samenleving.

Bibliotheek Bloemendaal

c. Amateurkunst

In dit deelgebied gaat het vooral om organisaties of individuen die het mogelijk maken dat burgers actief deelnemen aan kunst en cultuur. Het is voor een culturele samenleving belangrijk dat er voldoende kunst en cultuuruitingen zijn en ook dat inwoners er aan (kunnen) deelnemen. Bij amateurkunst gaat het om participeren en talentontwikkeling.

In dit deelgebied gaat het vooral om de cycli "leren" en "produceren".

Stand van zaken

Instrumentaal

Het aanleren van vaardigheden op muzikaal gebied kan in Bloemendaal bij de gemeentelijke muziekschool en bij particuliere aanbieders (beperkt in aantal). Bloemendaal telt slechts een muziekvereniging en die is gevestigd in Bennebroek.

De muziekvereniging uit Bennebroek heeft een lange historie en bestaat reeds sinds het begin van de vorige eeuw. De vereniging heeft sinds 1987 een eigen gebouw en geeft lessen (zowel individueel als per groep) aan (aankomende) leden van de Big Band, de muziekband en de gitaargroep.

De vereniging geeft aan dat de aanwas van nieuwe leden uitblijft en dat er zelfs sprake is van een afname van leden. Dat is een gevaar voor het voortbestaan van de vereniging. De vereniging constateert dat er sprake is van een verminderde belangstelling in (het zelf maken van) muziek. De vereniging biedt ook de cursus AMV (Algemene muzikale vorming) aan voor jonge kinderen, maar is bijvoorbeeld in 2014 niet georganiseerd wegens een gebrek aan belangstelling van basisschoolleerlingen.

De vereniging telt 22 leden en die zijn voornamelijk afkomstig uit Bennebroek.

Zang

In Kennemerland zijn veel koren actief. Een groot aantal koren is lid van de Federatie van Haarlemse Koren. Deze federatie behartigt de belangen van Haarlemse koren maar ook die afkomstig zijn uit de regio. Verder ondersteunt de Federatie koren op bestuurlijk gebied. De Federatie zelf organiseert het jaarlijkse evenement "Korenlint".

Deze koren repeteren in kerken, buurthuizen en andere accommodaties in de omtrek. Ook de muziekschool Bloemendaal stelt voor een klein prijsje ruimte beschikbaar voor een aantal koren.

Het enige door de gemeente gesubsidieerde koor is het Oratoriumkoor uit Bennebroek. Ook deze vereniging is aangesloten bij bovengenoemde Federatie.

Creatieve uitingen

Tot 2011 was het Creatief Centrum Bennebroek (CCB) gevestigd in Bennebroek en moest noodgedwongen haar locatie opgeven. Tot voor kort was het CCB gevestigd in Heemstede in de oude molen. CCB ging min of meer gebukt onder de hoge huisvestingslasten. Daarnaast was de toegankelijkheid van de molen voor met name ouderen door de aanwezigheid van een trap niet ideaal. Inmiddels is CCB verhuisd naar gebouw 't Trefpunt die het gebouw heeft aangepast. CCB heeft te maken met een vergrijzende clientèle maar toch in aantal redelijk constant.

Dans

Bloemendaal kent twee dansscholen binnen haar gemeentegrenzen. Dansschool Haarlem is weliswaar gevestigd aan de Gashuisvest in Haarlem, maar gebruikt een dependance in de Bornwaterschool in Bloemendaal. Deze lessen zijn bedoeld voor kinderen in de leeftijd van 3 tot en met 12 jaar. Het lesprogramma in Bloemendaal bestaat uit peutedans, kleuterdans, pré-ballet, klassiek ballet en streetjazz. Er zijn ook regelmatig speciale activiteiten zoals een zomerkamp en kinderpartijtjes.

Deze dansschool doet ook aan talentontwikkeling voor die groep kinderen die verder willen met dans.

Dansschool Overveen is gevestigd in een ruimte in de Tetterode sporthal in Overveen. Kinderen vanaf de leeftijd van 2 ½ jaar kunnen danslessen volgen dat is afgestemd op leeftijd en niveau. Het lesprogramma bestaat uit peuter- en kleuterdans, kidsmix (verschillende stijlen), street en jazz en dans & fitlessen.

Toneel

In onze gemeente is een toneelvereniging actief en die is gevestigd in Vogelenzang. De toneelvereniging brengt twee stukken per jaar op de planken. In de maanden januari tot en met

maart en september tot en met november wordt iedere donderdag gespeeld en geoefend in het dorpshuis in Vogelenzang.

Algemeen

In de afgelopen jaren deden al duizenden mensen mee in meer dan 125 gemeenten in Nederland met de *Week van de Amateurkunst*. Het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) gaat vanaf 2016 de week verbreden naar een hele maand, in dit geval de maand juni. Het doel van dit initiatief is dat zoveel mogelijk mensen hun kunst tonen aan anderen.

Met ingang van 2017 hebben wij ons aangesloten bij het initiatief.

Uitgangspunten

Instrumentaal

De muziekvereniging KNA uit Bennebroek ontvangt jaarlijks een structurele subsidie en die handhaven wij. Het voortbestaan van de vereniging staat onder druk als gevolg van een dalend aantal leden. Het bestuur zal op termijn een besluit moeten nemen over de toekomst. Wij kunnen de vereniging helpen met communicatie gericht op het vinden van nieuwe leden maar een verhoging van de subsidie – gelet op de begroting van kunst en cultuur en de precedentwerking – behoort niet tot de mogelijkheden.

Creatieve uitingen

De vestiging van CCB in 't Trefpunt is gerealiseerd. Zij hebben afspraken gemaakt over de huurkosten. Op die plek ontmoeten vooral ouderen elkaar en dat heeft mogelijk effect op het aantal deelnemers van cursussen. CCB ontvangt een structurele subsidie en dat blijft zo.

Dans

De organisaties die zich met dans bezighouden functioneren volledig zelfstandig zonder overheidsbemoediging.

Toneel

De enige toneelvereniging van Bloemendaal merkt dat er sprake is van verminderde belangstelling voor deze vorm van cultuur. De vereniging heeft sterke behoefte aan nieuwe leden.

Beleidsmaatregelen

Algemeen

Net als voor andere vormen van cultuuruitingen investeren wij in communicatie zodat cultuuruitingen meer bekendheid krijgen. En omdat de bibliotheek op mediagebied beschikt over de kennis en faciliteiten, kan ook zij hierin een rol vervullen.

Maand van de Amateurkunst

Wij steunen het initiatief van de LKCA. Samen met de klankbordgroep cultuur (zie hierna in hoofdstuk 10) en met lokale kunst- en cultuurinstellingen werken we voor 2017 en volgende jaren ideeën uit.

d. Beeldende kunst

In dit deelgebied gaat het vooral om het exposeren van kunst en cultuur. Dit deelgebied bevindt zich in de cyclus "produceren", "presenteren" en "interesseren". Hieronder spreken we terloops over *expositieruimten*. Dit onderwerp komt uitvoerig aan bod in hoofdstuk 7, "cultureel vastgoed".

Stand van zaken

Beeldend kunstenaars

Binnen de grenzen van onze gemeente is een behoorlijke groep beeldend kunstenaars actief. Een kleine dertigtal van deze kunstenaars is aangesloten bij de Bloemendaalse Kunstkring Fiore. Fiore is een collectief van beeldend kunstenaars en organiseert periodiek tentoonstellingen. De beeldend kunstenaars werken vanuit eigen ateliers.

Kunstlijn

Jaarlijks (eind oktober) wordt vanuit buurgemeente Haarlem de Kunstlijn georganiseerd. De Kunstlijn strekt zich geografisch gezien uit van IJmuiden in het noorden tot Bennebroek in het zuiden en tot Hoofddorp in het oosten. Ook Bloemendaalse kunstenaars doen hier aan mee. De gemeenten Haarlem en Heemstede stellen hun gemeentehuis beschikbaar voor de Kunstlijn.

Kunstvoorwerpen

De gemeente bezit kunstvoorwerpen zowel in de openbare buitenruimte als binnen. De kunstvoorwerpen worden onderhouden door de gemeente, zijn verzekerd en de buitenbeelden zijn beveiligd. Wij hebben geen vast beleid beeldende kunst aan te schaffen. De financiële middelen in de begroting zijn beperkt.

Uitgangspunten

Beeldend kunstenaars

Zowel de beeldend kunstenaars als de klankbordgroep cultuur hebben behoefte aan meer expositieruimten. Dit onderwerp is ondergebracht in het hoofdstuk "cultureel vastgoed".

Kunstvoorwerpen

Gemeentelijke kunstvoorwerpen moeten gezien kunnen worden en niet langdurig worden opslagen. Zowel kunstwerken in de openbare buitenruimten als de binnen-kunstwerken moeten voldoende verzekerd zijn en tegen diefstal zijn beschermd.

Beleidsmaatregelen

Kunstvoorwerpen

Iedereen moet kunstvoorwerpen kunnen bekijken. Dat is de maatschappelijke functie van kunst. In het najaar van 2016 zal een ambtelijke werkgroep voorstellen doen over de inrichting van het gemeentehuis. Kunstvoorwerpen maken daar onderdeel van uit. Als gemeentelijke kunstvoorwerpen niet in het gemeentehuis komen, gaan we na of aan de gemeente gelieerde instellingen deze kunstvoorwerpen willen overnemen. Verder zal (met name) kunst uit de BKR-regeling (Beeldende Kunstenaars Regeling die eind jaren '80 is vervallen) worden teruggegeven aan de kunstenaar dan wel worden verkocht.

Kunstlijn

De Kunstlijn is een aansprekend kunstevenement en populair onder bezoekers. Ook Bloemendaalse beeldend kunstenaars doen aan dit evenement mee en stellen hun eigen atelier open voor bezoekers. De gemeenten Haarlem en Heemstede stellen hun openbare gebouwen beschikbaar aan kunstenaars t.b.v. exposities. Dat kan in ons gemeentehuis ook. Wij nemen in het najaar 2016 een besluit over het gebruik van het gemeentehuis en meer bijzonder over het gebruik van de burgerzaal.

e. Cultureel erfgoed

Dit deelgebied van cultuur besteedt aandacht aan historie en het kennis nemen ervan. In deze cultuurnota gaat het om het beleefbaar maken van het verleden door culturele erfgoederen als buitenplaatsen en landgoederen samen te brengen met toerisme en recreatie, cultuureducatie en podiumkunsten. Cultureel erfgoed behoort tot de cyclus "presenteren" en "interesseren".

Zoals in de projectopdracht is beschreven mondt de cultuurnota niet uit in een heroriëntatie van het monumentenbeleid (erfgoederen zijn veelal monumenten). Het cultuurbeleid heeft wel een link met het monumentenbeleid evenals met het beleid dat wordt vormgegeven ten aanzien van de landgoederenzone (in 2016 verschijnt de nota duurzame landgoederenzone). Met name in hoofdstuk 3 Landgoederen van deze (concept) nota wordt het culturele aspect beschreven waarop de nota cultuur inhaakt.

Stand van zaken

Cultureel erfgoed bestaat uit monumenten, archeologie en historische geografie. De laatste jaren krijgt de immateriële variant van erfgoed meer en meer betekenis. In 2003 is het UNESCO verdrag vastgesteld dat in 2012 door Nederland is geratificeerd. Immaterieel erfgoed wordt omschreven als levend erfgoed: gewoonten, ambachten, voorstellingen en verhalen. Kenmerk van dit erfgoed is dat het van generatie op generatie wordt overgedragen. Het bepaalt de gemeenschappelijke identiteit.

Voor zover cultureel erfgoed is vastgelegd in wettelijke regelingen, is zij beschermd. Dat geldt echter niet voor alle erfgoed maar die kunnen wel waardevol zijn.

Het beleefbaar maken van erfgoederen komt op verschillende manieren tot stand. Culturele erfgoederen als buitenplaatsen en landgoederen zijn in de regio Kennemerland prominent aanwezig. Tijdens de Open Monumentendagen stellen buitenplaatsen, landgoederen (als Leyduin, Duinlust en Elswout) en veel monumenten hun eigendommen open voor het publiek. Het programma van de Open Monumentendagen in Bloemendaal wordt vastgesteld door de stichting Ons Bloemendaal. Die organiseert tevens excursies (3 a 4 per jaar) en rondleidingen. Daarnaast besteedt de stichting aandacht aan erfgoedonderwijs voor de jeugd. Op de dag voorafgaand aan de Open Monumentendagen vindt de "klassendag" plaats. In Heemstede en Bennebroek is de Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek actief. Zij organiseren gedurende het gehele jaar diverse activiteiten.

Landgoed Elswout is met regelmaat het decor voor culturele activiteiten. Voorbeelden zijn het Poëzie festival in augustus en het Nazomer Nachtlucht in september op Elswout. Op andere landgoederen exposeren kunstenaars hun kunst.

Sport, recreatie en spel worden gecombineerd met cultureel erfgoed omdat bijvoorbeeld fiets- en wandelroutes leiden over landgoederen. Dergelijke routes verschijnen steeds meer in de vorm van een app waardoor meer mensen kennis nemen van erfgoed. Een voorbeeld daarvan is die van "buitenplaatsmobiel.com" dat een aantal landgoederen en buitenplaatsen in de regio betreft.

Bloemendaal ondersteunt de stichting Kastelen Buitenplaatsen en Landgoederen (SKBL) en die maakt zich op meerdere manieren sterk voor de instandhouding van deze erfgoederen. Zij zet zich onder meer in de erfgoederen onder een breed publiek bekend te maken en tracht kansen te creëren ten bate van de zelfredzaamheid van deze erfgoederen.

Organisaties als het ABC architectuurcentrum hebben tot doel de belangstelling voor de gebouwde omgeving in Haarlem en de regio te bevorderen. Het Noord-Hollands Archief ontsluit archieven van niet alleen overheidsarchieven, maar ook van particuliere zoals van kerkgenootschappen, bedrijven en particulieren. Steeds meer maakt het Archief de digitale slag waardoor historie op een eenvoudige manier en voor (bijna) iedereen zichtbaar is te maken.

Oneindig Noord-Holland is een digitaal portaal waarin de geschiedenis van Noord-Holland door middel van verhalen, activiteiten en routes zichtbaar wordt gemaakt. Naast het digitaal zichtbaar zijn is de stichting in levende lijve aanwezig bij tentoonstellingen en exposities.

De Stichting Oorlogshistorie Bloemendaal onderhoudt een reeks van websites en is opgericht om onderwerpen over de Tweede Wereldoorlog bereikbaar te maken voor de geïnteresseerde.

In het kader van 70 jaar bevrijding heeft de stichting een fietsroute ontworpen die langs belangrijke plekken in alle vijf de dorpskernen gaat. Bij deze belangrijke plekken zijn borden geplaatst met foto en tekst over de plaats. De route is ongeveer 30 kilometer. Het project is mede mogelijk gemaakt door een subsidie van de gemeente.

De Cultuurcompagnie is een onafhankelijke stichting waar meer dan vijftien professionals zich inzetten voor kunst en erfgoed. Deskundigen van de stichting houden zich bezig met archeologie, monumentenzorg, cultureel toeristische informatie, recreatie en educatie.

Uitgangspunten

De regio Kennemerland is een aantrekkelijk gebied om activiteiten op allerlei gebied (cultuur, sport en recreatie) te ondernemen. Als onderdeel van dat gebied kenmerkt Bloemendaal zich door steekwoorden als "ruimte", "rust" en "groen". Bloemendaal zet – behalve de strandactiviteiten – niet in op grootschalig georganiseerde evenementen die veel toeristen trekken. Wij vinden het belangrijk dat iedereen cultuur kan "proeven". Dat geldt dus ook voor de erfgoederen in onze gemeente. Onbekend maakt onbemind.

De nota duurzame landgoederenzone onderscheidt drie verschillende typen landgoedeigenaren: particulieren, natuurorganisaties en instellingen. De cultuurnota richt zich met name op landgoederen in eigendom van natuurorganisaties omdat deze veelal zijn opengesteld voor recreatief gebruik. Dat geldt in overwegende mate niet voor de landgoederen van andere typen eigenaren.

De nota duurzame landgoederenzone geeft aan dat er een spanningsveld kan ontstaan tussen de ruimtelijke kwaliteiten van landgoederen en het recreatieve gebruik ervan. De nota zoekt naar een evenwicht in het algemeen belang, de belangen van de eigenaren en de belangen van buitenstaanders. Dat is ook de insteek van de cultuurnota.

Juist omdat landgoederen niet in handen zijn van de overheid ligt het initiatief voor het ondernemen van activiteiten bij de culturele instelling die toestemming vraagt aan de landgoedeigenaar. Die maakt een afweging en komt tot overeenstemming met de initiatiefnemer. Als een ontheffing of vergunning nodig is, toetst de gemeente aan de van toepassing zijnde regelgeving.

De organisaties die werkzaam zijn op het gebied van cultureel erfgoed en actief zijn in onze gemeente of de regio (al dan niet jaarlijks gesteund met een financiële bijdrage) kunnen meer dan nu het geval is ingezet worden bij het organiseren van activiteiten. Samenwerking met elkaar en met de gemeente is de sleutel.

Beleidsmaatregelen

Wij handhaven onze ondersteuning aan de stichting Ons Bloemendaal bij het organiseren van Open Monumentendagen.

Samen met de historische verenigingen en het onderwijs trachten we het cultureel erfgoed meer onder de aandacht te brengen en een vast onderdeel te laten zijn van het lesprogramma. Dat geldt ook voor immaterieel erfgoed.

Samen met de stichting Kastelen Buitenplaatsen en Landgoederen kijken we hoe deze eigendommen meer ingezet kunnen worden t.b.v. kunst en cultuur. We denken dan aan het combineren van erfgoed en culturele uitingen. De historische verenigingen kunnen hier eveneens een rol bij spelen.

f. Podiumkunsten

Bij dit onderdeel van het culturele landschap denken we aan festivals en theaters. Podiumkunsten behoren ontegenzegglijk tot de cyclus "presenteren" en "interesseren".

Stand van zaken

Theater

Het Openluchttheater Bloemendaal is in 1948 opgericht en inmiddels uitgegroeid tot een toonaangevend en spraakmakend theater midden in de natuur. Gedurende het theaterseizoen vinden tal van voorstellingen plaats met vooral Nederlandse artiesten. Er komen veel bezoekers naar het theater. Er wordt jaarlijks een omzet gedraaid die het miljoen euro overstijgt.

De gemeente Bloemendaal is eigenaar van het theater en van het omliggende bosspark Caprera en verhuurt dat aan de stichting Openluchttheater Bloemendaal. De stichting ontvangt een structurele subsidie voor het houden van voorstellingen en voor het houden van toezicht en de verkoop van entreebewijzen voor het wandelpark.

Op basis van de huurovereenkomst die gesloten is met de stichting heeft de gemeente onderhoudsverplichtingen ten aanzien van de gebouwen.

De stichting heeft bouwkundige wensen ten aanzien van de gebouwen op het terrein. Daarnaast heeft de stichting plannen met het paviljoen dat zij sinds enige jaren exploiteert.

Het theater werkt met het oog op de programmering samen met het Patronaat in Haarlem.

Meer dan 40 jaar heeft het poppentheater De Zilveren Maan bestaan. Sinds mei 2003 was het theater onder leiding van Jeanne Kuiper gevestigd op het landgoed Elswout in de Aardappelkelder. Het poppentheater op deze locatie bestaat echter niet meer. Vanaf maart 2016 gaat Jeanne Kuiper verder met een rondreizend theater.

Muziek

De geschiedenis van Muzenforum gaat vijftig jaar terug. Sinds 1965 worden concerten gehouden in het destijds nieuw gebouwde gemeentehuis aan de Bloemendaalseweg.

Tijdens de vernieuwbouw van het gemeentehuis zijn de concerten van Muzenforum gehouden in de aula van het Kennemer Lyceum. Vanaf september 2015 is Muzenforum weer teruggekeerd in het gemeentehuis.

Aan de stichting wordt tot op heden geen subsidie in geld toegekend, wel in de vorm van faciliteiten. De nieuwe burgerzaal in het gemeentehuis is kleiner dan de oude zodat minder bezoekers het concert kunnen bijwonen. Dat baart Muzenforum zorgen, omdat daarmee de inkomsten uit kaartverkoop teruglopen.

De stichting is niet 100% tevreden met de akoestiek in de burgerzaal.

In een van de oudste monumenten van Bloemendaal, de dorpskerk, organiseren de vrienden van de dorpskerk geregeld muzikale activiteiten. Daarbij gaat het niet alleen op klassiek, maar ook moderne popmuziek. De akoestiek van de kerk wordt geroemd.

Ook in het centrum voor religieuze bezinning De Kapel aan de Potgieterweg worden muzikale activiteiten georganiseerd. De Kapel beschikt over een vleugel van goede kwaliteit. Er bestaat samenwerking met een conservatorium, die concerten organiseert.

Lezingen

Op diverse plaatsen binnen de gemeente organiseren worden lezingen gehouden. De Kapel organiseert regelmatig lezingen, debatten en symposia. Welzijn Bloemendaal organiseert iedere maand één culturele lezing per maand afwisselend in Bloemendaal en Bennebroek. In Bennebroek doen zij dat samen met de bibliotheek, die zelf ook lezingen en workshops organiseert.

Ook Ons Bloemendaal programmeert lezingen en in de dorpskerk Bloemendaal is "ex oriente lux" actief. Daarnaast biedt internet een scala aan lezingen en vertellingen door particulieren.

Strand

Bloemendaal (aan zee) kent zeven strandpaviljoens, waarvan 1 jaarrond paviljoen. Gedurende het strandseizoen organiseren deze paviljoens geregeld muzikale evenementen. Deze evenementen hebben inmiddels landelijke bekendheid en trekken veel jongeren naar de kust.

In het afgelopen decennium is een eigen strandcultuur ontstaan die door het organiseren van evenementen op lokale economie een positieve uitwerking hebben gehad.

De gemeentelijke strandcoördinator overlegt periodiek met de beachclubs, met name over de voorzieningen. Het strandbeleid is vastgelegd in de Strandnota.

Markten en andere culturele activiteiten

Buiten het organiseren van Koningsdag door vijf Oranjecomité 's en de ontvangst van Sinterklaas in de dorpskernen, zijn diverse organisaties actief met culturele activiteiten.

De kern Bloemendaal is daarbij actief met het Kunstplein (mei), Bubbles en Bites (augustus) en de Jaarmarkt (september). In Overveen wordt de Ambachtenmarkt (oktober) gehouden. Bennebroek kent zijn feestweek (juni) en in Vogelenzang wordt de Bloem mozaïek en Proeverij (april) gehouden en de Buurtspelen en Braaijerij (september). Ook wordt in Vogelenzang een kleine Kerstmarkt (december) georganiseerd.

Uitgangspunten

Theater

Het openluchttheater is een van de parels van de gemeente. Het theater is wijd en zijd bekend in de regio en trekt veel bezoekers. De programmering in het theater is de laatste jaren aangepast van een poppodium met bekende artiesten tot een theater waar ook ruimte is voor minder bekende artiesten of regionaal aanbod.

De gemeente Bloemendaal vindt zelfstandigheid van instellingen belangrijk en dat betekent onder meer dat de gemeente zich niet bemoeit met de programmering. De gemeente waardeert de keus van het theater voor een brede programmering. Ook basisscholen krijgen daarin een plaats. Zelfstandigheid betekent ook dat de stichting minder afhankelijk moet zijn van de gemeentelijke subsidie. Het genereren van eigen inkomsten (ook via het paviljoen) is een belangrijk element, hoewel de oplossing naar de mening van de gemeente niet gezocht moet worden in het programmeren van voornamelijk veel publiek trekkende artiesten. Er dient ook oog te zijn voor de kwaliteit van de omgeving. Ook het openluchttheater dient zich te houden aan de regelgeving met betrekking tot geluid.

Het theater zelf ziet kansen in een combinatie tussen natuur en cultuur. Zij werkt samen met scholen (basis- en voortgezet onderwijs alsmede met de muziekschool) en zet ook in op een brede programmering. Hierin wordt aandacht gegeven aan verschillende doelgroepen waaronder kinderen en ouderen. Verder besteedt het openluchttheater veel aandacht aan de verduurzaming van de exploitatie. Zo streven zij naar het verkrijgen van een Greenkey certificaat.

Muziek

Uit de reeds gehouden voorstellingen van Muzenforum blijkt dat er veel belangstelling voor de concerten. Er lijken zelfs meer bezoekers op de concerten af te komen dan er plaats is. Als eigenaar van het gebouw moeten wij ons houden aan de voorwaarden van de brandweer m.b.t. de gebruiksvergunning. En dat heeft gevolgen voor het aantal bezoekers.

De gemeente faciliteert de concerten door middel van openstelling van het gebouw, de aanwezigheid van personeel en het verzorgen van consumpties in de pauze.

Strand

Alle evenementen op het strand bij beachclubs worden georganiseerd door de paviljoenhouders en de gemeente faciliteert hen daarin. Voor alle publiekstrekkende evenementen geldt dat deze moeten worden ingepast in een regionale veiligheidskalender met het oog op de inzet van de hulpdiensten.

Beleidsmaatregelen

Theater

Wij hebben de stichting gevraagd meerjarige plannen op te stellen m.b.t. de gebouwen op het terrein. Verder is hen gevraagd een meerjarig financiële begroting op te stellen waarin de nieuw- of verbouwplannen zijn verwerkt. Wij hebben hen gevraagd na te denken over dekking van de lasten die voortvloeien uit de nieuw- en verbouwplannen.

De toekomstvisie en het overleg tussen de stichting en de gemeente leidt uiteindelijk tot nieuw- of verbouwplannen waar beide partijen het eens zijn. De stichting kijkt naar het gebruik van het paviljoen, zodat geen strijd bestaat met gemeentelijke regelgeving (para-commerciële activiteiten).

Samen met de klankbordgroep en openluchttheater organiseren we een jaarlijks festival.

De positieve financiële resultaten van het theater zijn aanleiding om de subsidie met een algemeen karakter om te vormen tot een subsidie voor het houden van specifieke voorstellingen met een

hoge kwaliteit doch die in de regel geen groot publiek trekken. Wij gaan daarover in gesprek met het theater.

Muziek

Het college neemt in de tweede helft van 2016 een besluit over het gebruik van het gemeentehuis door (culturele) instellingen.

Tegen het experimenteren met microfoons heeft de gemeente geen bezwaar al dient Muzenforum die zelf aan te brengen en te verwijderen. De gemeente werkt niet mee aan het tijdelijk uitzetten van de luchtbehandelingsinstallatie in het gemeentehuis dat mogelijk een storende werking heeft op de versterkte akoestiek.

Wij werken aan een nota over het exploitatiebeleid van het gemeentehuis, waarin de burgerzaal een prominente rol speelt. In het tweede halfjaar nemen wij een besluit over dit onderwerp.

Uitgangspunten

Expositieruimten

Voor een evenwichtige culturele infrastructuur vinden wij het belangrijk dat beeldende kunst wordt gemaakt in de gemeente. Dat betekent dat beoefenaren van beeldende kunst beschikken over ruimten. Daarnaast vereist de maatschappelijke functie van kunst dat het geëxposeerd wordt. Kunstenaars zorgen zelf voor productieruimten en doorgaans ook voor ruimten om te exposeren. Daarbij gaat het met name om ruimten die in handen zijn van particulieren. Het is geen gemeentelijke taak te zorgen voor expositieruimten.

Podia

Het vorenstaande geldt ook voor podia die onder meer geschikt zijn voor muziekkuitvoeringen en uitvoering van zang en dans.

Gemeentehuis

Sinds 1 juli 2014 geldt voor de overheid de Wet Markt en Overheid (WMO). Deze wet moet oneerlijke concurrentie met het bedrijfsleven voorkomen. De wet geldt niet als de overheid haar publieke taak uitoefent. Alle (economische) activiteiten van de gemeente Bloemendaal worden onder de loep genomen. Het beschikbaar stellen van het gemeentehuis t.b.v. activiteiten valt onder deze regelgeving.

De burgerzaal is op werkdagen er eerst en vooral voor het houden van bijeenkomsten die werk gerelateerd zijn. Daarmee wordt bedoeld dat de bijeenkomst voorkomt uit of samenhangt met de uitoefening van een van de vele taken die de gemeente heeft. Deze bijeenkomsten worden overigens doorgaans gehouden na werktijd, doch een enkele keer ook vanaf de namiddag (bijvoorbeeld de vrijwilligers dag). Doordat veelvuldig in de raadszaal van het gemeentehuis vergaderd wordt en er in principe een open verbinding bestaat van de raadszaal met de burgerzaal, is het ongewenst 's avonds op werkdagen evenementen in de burgerzaal te houden die relatief veel geluid voortbrengen. Te denken valt bijvoorbeeld aan muziekkuitvoeringen maar ook aan bewonersavonden.

Door de open verbinding met het werkcafé en de omliggende gangen waar het gemeentebestuur is gehuisvest, vinden wij het voorts niet gepast dat overdag evenementen worden gehouden in de burgerzaal die relatief veel geluid produceren.

Het houden van tijdelijke en wisselende exposities in de burgerzaal behoort in principe wel tot de mogelijkheden. Omdat het inrichten van de burgerzaal impact heeft op alle activiteiten aldaar, is het van belang dat men zich realiseert dat:

- de loopruimte aan beide zijden van de burgerzaal vrij gehouden moet worden (brandweereis);
- als de burgerzaal wordt ingericht als tijdelijke expositieruimte, die ruimte niet beschikbaar is voor andere activiteiten (zoals huwelijken en bewonersavonden);
- exposities ruim van te voren worden aangekondigd en dus de burgerzaal ruim van te voren wordt vastgelegd. Last-minute bijeenkomsten worden daardoor geblokkeerd.

Beleidsmaatregelen

Expositieruimten en podia

Het wegvallen van expositieruimten in gemeentelijke gebouwen is een groot gemis. Dat vindt de klankbordgroep cultuur en blijkt uit reacties van inwoners naar aanleiding van het sluiten van de expositieruimte van Achter de Zuilen.

Wij vinden het nodig een volledig beeld te krijgen van vastgoed dat geschikt is of geschikt gemaakt kan worden voor culturele uitingen. Wij nemen op dit punt het initiatief. Overigens verwachten wij van culturele partners zelf ook initiatieven ontplooiën ruimten te vinden.

Verder nemen wij ons voor culturele partners in contact te brengen met eigenaren van vastgoed zodat culturele uitingen aldaar georganiseerd worden.

Gemeentehuis

Wij nemen in de tweede helft van 2016 een besluit over het gebruik van de burgerzaal in het gemeentehuis. Dan is bekend of wisselende exposities in het gemeentehuis plaats kunnen vinden. Wij vinden dat evenementen met een commerciële tint niet passen in het gemeentehuis. Er zijn voldoende mogelijkheden, zowel binnen als buiten Bloemendaal om dergelijke evenementen te organiseren.

9. Rol van het Sociaal Domein

Stand van zaken

Met ingang van januari 2015 is een groot aantal taken overgeheveld van het Rijk naar de gemeenten. Het gaat hierbij om de Participatiewet, de Jeugdwet en de nieuwe Wet maatschappelijk ondersteuning.

In verband daarmee is door de gemeenteraad in november 2014 het Beleidsplan Sociaal Domein 2015-2018 vastgesteld. Het beleidsplan geeft aan welke keuzes er worden gemaakt bij de invulling van de nieuwe taken.

Uitgangspunten

Wij vinden dat iedereen moet kunnen participeren in de samenleving en dat iedereen het zoveel mogelijk op eigen kracht doet of met ondersteuning uit het sociale netwerk. Verder vinden wij dat jongeren gezond en veilig moeten kunnen opgroeien. Inwoners die het niet op eigen kracht redden, krijgen ondersteuning van/via de gemeente.

Om de sociale samenhang te verbeteren is het van belang te werken aan netwerkvaardigheden van inwoners, waarbij specifiek aandacht is voor bepaalde groepen ouderen en psychiatrisch patiënten. De voorzieningen moeten laagdrempelig en goed bereikbaar zijn. Op lokaal niveau combineren we dagbesteding, ontmoeting en activering, zodat wijkgerichte laagdrempelige ontmoetingspunten ontstaan en lokale ruimtes zo efficiënt mogelijk benut worden. Daarbij streven we er ook naar om een combinatie te maken met het meer laten bewegen door inwoners met een chronische ziekte en/of beperking.

In onze maatschappij zien we dat dagbesteding wordt ingekocht bij professionele zorginstellingen. Landelijk en regionaal is de tendens zichtbaar dat de professionele zorg wordt afgeschaald. Meer en meer is zichtbaar dat welzijnsinstellingen met vrijwilligers worden ingezet. In die combinatie is het denkbaar dat lokale instellingen op het gebied van kunst en cultuur een rol kunnen vervullen.

De Wmo 2015 legt de verantwoordelijkheid voor sociale samenhang en het oplossen van (individuele) problemen neer bij de samenleving en de individuele burger. Samen met maatschappelijke instellingen werken we in de komende jaren nauwer samen met burgers om oplossingen te vinden.

Om die reden is er veel belangstelling voor initiatieven van burgers. Met ingang van 2015 is door de gemeenteraad € 100.000 beschikbaar gesteld voor burgerinitiatieven. Een commissie beoordeelt de initiatieven.

Een van die initiatieven is het burgerinitiatief "zingen op vrijdagochtend" dat is opgezet samen met de muziekschool Bloemendaal, de Kapel in Bloemendaal en Welzijn Bloemendaal. Twee keer per maand komen senioren bijeen in de periode september tot en met mei waarbij het niet alleen gaat om de muzikale invulling, maar juist ook om samenzijn en ontmoeting. Deze dagbestedingsactiviteit sluit naadloos aan bij de doelstellingen van de WMO. Dit initiatief is eenmalig mede gesubsidieerd door de gemeente.

Beleidsmaatregelen

Er is sprake van een groeiende groep burgers met een indicatie voor dagbesteding. Vanuit het beleidsterrein Sociaal Domein wordt het aanbod geïnventariseerd. Lokale kunst- en cultuurinstellingen die in de sfeer van dagbesteding een rol kunnen spelen, maken onderdeel uit van die inventarisatie.

Wij plaatsen wel een kanttekening bij de uitvoering. De kerntaak van creatieve organisaties is het aanleren van vaardigheden aan de cursist. Het aanbieden van dagbesteding is een zorgfunctie en ligt daarmee op een ander vlak. Dat neemt niet weg dat organisaties op dit gebied al activiteiten ontplooiën, zoals de bibliotheek in Heemstede.

10. Gemeentelijke regiefunctie

Culturele partners hebben behoefte aan een bepaalde vorm van regie door de gemeente. Achtergrond van deze wens is dat veel instellingen moeite hebben zich te profileren en moeite hebben met het bereiken van de doelgroep. Vaak speelt het kostenaspect hierbij een rol. Soms de techniek om goed te communiceren.

Regievoeren betekent voor de culturele partners onder andere:

- dat de gemeente organisaties samenbrengt zodat meer samenwerking ontstaat. Niet alleen tussen culturele instellingen onderling maar ook met bijvoorbeeld maatschappelijke organisaties;
- het faciliteren van bijvoorbeeld een culturele agenda;
- het organiseren van netwerkbijeenkomsten waar contacten gelegd kunnen worden.

Slechts een klein deel van de culturele organisaties is professioneel opgezet. Zij beschikken doorgaans over uitgebreide netwerken, waardoor samenwerking met andere organisaties snel tot stand komt. Verder beschikken zij over professionele websites en maken gebruik van diverse communicatiekanalen (waaronder social media) om bekendheid te geven aan hun activiteiten. Professionele organisaties zijn met personeel, huisvesting en geld daarvoor geoutilleerd.

Dat ligt geheel anders voor kleinere verenigingen en stichtingen. Besturen en medewerkers van deze organisaties bestaan uit vrijwilligers, die overdag maatschappelijke functies bekleden. Zij beschikken doorgaans over minder geld en over een kleiner netwerk. Communicatie is duur en het gebruiken van social media is minder vanzelfsprekend.

Wij kunnen hen helpen met communicatie.

Dat geldt ook voor het in contact brengen van organisaties met elkaar en met professionals. Samenwerking zoeken en bijvoorbeeld gezamenlijk projecten opzetten levert meerwaarde op.

Culturele partners wijzen op het feit dat plaatselijke kranten in sommige delen van de gemeente slecht worden bezorgd. De gemeente Bloemendaal heeft echter hier geen invloed op. Dat geldt tevens voor de plaatsing van stukken in plaatselijke kranten.

Stand van zaken

Van regievoeren door de gemeente is momenteel nauwelijks sprake. Momenteel faciliteren wij onder meer in de vorm van verwijzingen naar websites van culturele instellingen op de gemeentelijke website en het beschikbaar stellen van ruimte in het gemeentehuis. Enige jaren geleden hebben wij een culturele agenda opgesteld en uitgebracht. De agenda is eerst in gedrukte vorm verschenen en later in de digitale vorm op de website. Het actualiseren van informatie nam veel tijd in beslag nam, zodat later gekozen is voor het maken van verwijzingen op de website van de gemeente.

Bestaande mogelijkheden t.a.v. publiciteit

Iedere culturele instelling beschikt over een eigen website en communiceert daarmee met de buitenwereld. Daarnaast bestaan een aantal websites die mogelijkheden bieden activiteiten te melden.

Sinds vorig jaar is de website *Bloemendaal Samen* (www.bloemendaalsamen.nl) actief. Deze site hebben wij ontworpen specifiek voor het plaatsen van burgerinitiatieven. De gemeente Bloemendaal heeft met ingang van 2015 € 100.000 beschikbaar in de begroting, waarmee initiatieven worden beloond. Een adviescommissie bepaalt de besteding van het budget. Activiteiten gericht op participatie kunnen op de site worden gemeld.

Op het gebied van cultureel erfgoed bestaat de website van *Oneindig Noord-Holland* (www.onh.nl) Activiteiten kunnen gratis geplaatst worden.

Verder is er een website met een uitagenda van Noord-Holland (www.uitinnordholland.nl). Sinds kort kunnen zogenoemde partnerpakketten worden gekocht waarmee de gebruiker gerechtigd is tegen een bepaalde vergoeding zijn/haar activiteiten te melden.

Ook de website van het halfjaarlijkse magazine "b." (www.b-bloemendaal.nl/) kunnen activiteiten gemeld worden voor de uitagenda op de site.

De gemeente heeft de exploitatie van de zogenoemde "driehoeksborden" in de gemeente uitbesteed. Er is inmiddels vastgelegd dat zes in overwegende mate gesubsidieerde kunst- en cultuurinstellingen 50% korting ontvangen op het lage culturele tarief. Dit speciale tarief geldt per stichting voor maximaal twee keer per jaar voor 10 reclamedisplays voor een periode van maximaal twee weken.

Een van de kerntaken van de bibliotheek is dat bezoekers van de bibliotheek kennis kunnen nemen van kunst en cultuur. Daarom biedt de bibliotheek kunstenaars de gelegenheid exposities te houden in een van de vestigingen van de bibliotheek.

Uitgangspunten

Het voeren van een beperkte mate van regie betekent dat meer tijd moet worden geïnvesteerd door de ambtelijke dienst. In de cultuurnota uit 2007 werd dat reeds geconstateerd. Formatie-uitbreiding heeft toen niet plaatsgehad. Omdat lastig is in te schatten wat de gevolgen zijn voor de formatie, wordt voorlopig er van uitgegaan dat deze extra activiteiten binnen de bestaande formatie uitgevoerd kan worden.

Het vorenstaande geldt tevens voor het faciliteren van de culturele sector in communicatieve zin door de webmaster van de gemeente.

Onder de culturele partners leven genoeg ideeën over het organiseren van culturele evenementen. Wij faciliteren onze partners door met hen samen te werken.

Instellingen zijn zelf verantwoordelijk voor het vinden van de doelgroep en het bekendmaken van hun activiteiten. Dat neemt niet weg dat wij hen daarbij kunnen helpen. Het opzetten van een culturele agenda zoals enige jaren geleden is ontwikkeld, is een te zware belasting voor de ambtelijke dienst.

Beleidsmaatregelen

In het hoofdstuk "cultureel erfgoed" hebben wij aangegeven dat samen met culturele partners verschillende soorten cultuuruitingen worden gecombineerd tijdens bijvoorbeeld de Monumentendagen. Gebouwen op landgoederen en buitenplaatsen lenen zich bij uitstek voor bijvoorbeeld een tijdelijke expositie van kunst. Dat geldt evenzeer voor de parkachtige omgeving op landgoederen en buitenplaatsen waar projecten van zang en dans gehouden worden. Minder mobiele inwoners van Bloemendaal kunnen gebruik maken van een vervoersvoorziening die wordt aangeboden door Welzijn Bloemendaal.

Met culturele partners organiseren wij netwerkbijeenkomsten. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om ideeën op te doen en plannen te maken en contacten te leggen over de uitvoering van deze ideeën. Te denken valt aan partijen als winkeliersverenigingen, de Rotary, kunst- en cultuurinstellingen en eigenaren van locaties waar cultuuruitingen kunnen plaatsvinden.

Samen met culturele partners zoeken wij naar een goed alternatief voor een culturele agenda.

11. Rol van de Adviesraad Kunst

In het collegeprogramma 2009 – 2014 is vastgelegd dat het college behoefte heeft aan een orgaan dat het college ondersteunt en adviseert bij het uitvoeren van het cultuurbeleid.

Het college van burgemeester en wethouders heeft in de vergadering van 2 april 2013 besloten tot de instelling van de Adviesraad Kunst. Er is vastgelegd dat de raad op ad-hoc basis om advies gevraagd kan worden. De adviesraad bestaat uit 3 personen.

Stand van zaken

De vraag uit de gemeenteraad naar de visie van de gemeente met betrekking tot de tentoonstellingscommissie "Achter de Zuilen" is aanleiding geweest de adviesraad bij dit onderwerp te betrekken. De adviesraad heeft een tweetal adviezen uitgebracht.

Naar aanleiding hiervan is een notitie over de toekomst van Achter de Zuilen (2013026238) geschreven en in oktober 2013 ter kennis gebracht van de gemeenteraad.

Nadien heeft het college geen aanleiding gezien de adviesraad bij de vorming of uitvoering van het cultuurbeleid te betrekken.

In het eerste halfjaar van 2015 zijn twee leden van de adviesraad verhuisd en hebben zich buiten de gemeente gevestigd. De vacatures van de adviesraad zijn per heden nog niet opgevuld.

Terzijde zij vermeld dat de voorzitter van de adviesraad actief deelnemer is in de klankbordgroep cultuur.

Gelet op het bovenstaande dient zich de vraag aan of de adviesraad bestaansrecht heeft of dat wellicht op een andere manier ondersteuning aan het college kan worden gegeven.

Uitgangspunten

Elders in deze nota is beschreven dat gemeenten geen doorslaggevende rol spelen bij het ontstaan of bestaan van cultuur. Wel kan de overheid een regulerende en/of stimulerende rol spelen. De gemeente probeert samenwerking te stimuleren tussen culturele partners en helpt hen waar nodig bij de organisatie van evenementen. Het initiatief ligt bij de culturele partners.

Juist omdat culturele partners midden in de culturele samenleving staan, ligt het voor de hand hen te betrekken bij de vorming en/of uitvoering van het cultuurbeleid. Wij hebben nog steeds de behoefte ons te laten bijstaan, maar kiezen voor de toekomst voor een minder formeel traject. In de afgelopen periode bij de totstandkoming van de cultuurnota is in een informeel traject gebruik gemaakt van de kennis van culturele partners. Dat vinden wij zeer waardevol.

Beleidsmaatregelen

De regeling Adviesraad Kunst Bloemendaal wordt bij vaststelling van de cultuurnota ingetrokken. De huidige klankbordgroep (of een delegatie daaruit) die is samengesteld t.b.v. het opstellen van de cultuurnota zal in de plaats van de adviesraad in de toekomst worden betrokken bij de vorming van het cultuurbeleid en de uitvoering daarvan.

12. Financieel

In de gemeentelijke meerjarenbegroting behoort het onderwerp kunst en cultuur tot programma 5 dat de beleidsvelden Sport, Cultuur en Recreatie bevat.

Het onderdeel Cultuur (waartoe ook kunst behoort) en Recreatie omvat een totaalbedrag aan lasten van € 1,3 miljoen. Aan baten bevat dit onderdeel van programma 5 € 0,3 miljoen.

In onderstaande tabel zijn de budgetten van kunst en cultuur voor het jaar 2016 weergegeven.

Kostensoort		Lasten	Baten
Personeel, overhead, energie en onderhoud gemeente		47.000	
Kosten muziekschool:		645.000	250.000
- waarvan personeel, overhead, energie en onderhoud	562.000		
- waarvan overige budgetten muziekschool	83.000		
Subsidiebudgetten:		613.000	
- bibliotheek	499.000		
- overige organisaties	101.000		
- vrij beschikbaar	13.000		
Overige kosten kunst en cultuur		54.000	21.000
Totale omvang budgetten kunst en cultuur 2016		1.359.000	271.000

Toelichting op de tabel:

Personeel, overhead, energie en onderhoud gemeente

Hierbij gaat het met name om aan het product kunst en cultuur toegerekende ambtelijke ondersteuning (uren) inclusief de kosten van huisvesting in het gemeentehuis.

De beschikbare ambtelijke formatie voor kunst en cultuur bedraagt 0,4 fte (ofwel 2 dagen per week).

Kosten muziekschool

Het bedrag van € 562.000 betreft met name de personeelskosten inclusief overhead van de muziekschool. De overige budgetten bestaan voor de helft (€ 40.000) uit de kosten t.b.v. het geven van muziekonderwijs op de basisscholen. Dit bedrag is in 2015 door de gemeenteraad beschikbaar gesteld.

Aan baten genereert de muziekschool jaarlijks € 250.000 dat voornamelijk bestaat uit lesgeldinkomsten.

Subsidiebudgetten

De subsidiebudgetten zijn in bijlage 6 uitgesplitst.

Overige kosten kunst en cultuur

Deze kosten bestaan voor het leeuwendeel uit kosten ten behoeve van het historisch archief dat is ondergebracht bij het Noord-Hollands archief in Haarlem.

De baten komen voort uit de huurinkomsten van het openluchttheater en het dorpshuis Vogelenzang.

13. Conclusies

De inbreng van culturele partners op de cultuurconferentie maar ook de reguliere contacten die bestaan met culturele instellingen, is de basis geweest voor het actualiseren van de cultuurnota. Het algemene beeld dat naar voren kwam is dat er in onze gemeente veel activiteiten worden ontplooid door organisaties en particulieren op het culturele vlak. Er is voor ieder wat wils op culturele gebied in Bloemendaal. Dat beeld stemt ons tevreden.

De ambities die in hoofdstuk 5 zijn geformuleerd liggen in de lijn van het bovengeschetste beeld. We handhaven ons huidig cultuurbeleid en faciliteren cultuur (meer) daar waar mogelijk. Op onderdelen worden accenten verlegd.

Een van de aandachtspunten van de culturele partners was dat van de gemeente een lichte vorm van regie wordt gevraagd. Die regie vertaalt zich dan in het leggen van contact tussen de culturele instellingen en het bijeenbrengen van deze instellingen met andere maatschappelijke organisaties op bijvoorbeeld netwerkbijeenkomsten. Met samenwerking versterken (culturele) instellingen elkaar. Verder helpen wij de culturele sector op het gebied van communicatie.

Met de komst van het Sociaal Domein onderzoeken we in hoeverre culturele instellingen een bepaalde rol kunnen vervullen in het kader van dagbestedingsactiviteiten.

Naast de indeling van de cultuurnota in deelgebieden is tevens aandacht geschonken aan de culturele cyclus. Deze cyclus heeft betrekking op het creatieve proces binnen kunst en cultuur dat begint met de leerfase en "eindigt" bij de interessefase. Feitelijk is er sprake van een cirkel. Een analyse van de deelgebieden leert dat de presentatiefase verbetering behoeft. Dat wordt onder meer veroorzaakt door het wegvallen van expositieruimte van Achter de Zuilen in het oude gemeentehuis en het verdwijnen van het voormalige gemeentehuis Bennebroek. De mogelijkheden in de burgerzaal van het nieuwe gemeentehuis zijn slechts beperkt. Wij inventariseren cultureel vastgoed in de gemeente die mogelijk kunnen dienen als expositieruimte.

Tot slot kan worden geconcludeerd dat in het beleidsveld kunst en cultuur € 1,3 miljoen omgaat, maar dat hiervan slechts 1% vrij besteedbaar is. De overige 99% zijn (min of meer) vaste budgetten waarvan de besteding in de begroting vastligt. Dat gegeven beperkt de mogelijkheden nieuw beleid te maken. De beperking ligt voorts in het gegeven dat de ambtelijke formatie 0,4 bedraagt.

14. Uitvoering

In bijlage 1 zijn de beleidsvoornemens samengevat en is een planning opgesteld. Na vaststelling van de cultuurnota door de gemeenteraad in zijn vergadering van 28 september 2016 zal een aanvang gemaakt worden met het uitvoeren van de nota.

Bijlage 1: uitvoering cultuurnota inclusief planning

Cultuureducatie

- Voortzetten Kunstmenu op basisscholen
- Muzieklessen op basisscholen
- Erfgoededucatie op basisscholen
- Cultuureducatie met Kwaliteit

Datum van uitvoering

: structureel
: structureel
: eerste halfjaar 2017
: eerste halfjaar 2017

Bibliotheek

- Nieuwe taken bibliotheek

: structureel

Amateurkunst

- Meer communicatie gericht op alle cultuuruitingen
- Maand van de Amateurkunst

: structureel
: jaarlijks, juni

Beeldende kunst

- Kunstvoorwerpen in gemeentehuis
- Kunstlijn in gemeentehuis

: eerste halfjaar 2017
: tweede halfjaar 2016

Cultureel erfgoed

- Ondersteuning Open Monumentendagen
- Samenwerking met SKBL

: structureel
: structureel vanaf 2017

Podiumkunsten

- Toekomstvisie Openluchttheater
- Jaarlijks festival in samenwerking met Openluchttheater
- Besluitvorming inzake gebruik gemeentehuis (burgerzaal)

: tweede halfjaar 2017
: structureel vanaf 2017
: tweede halfjaar 2016

Cultureel vastgoed

- Inventarisatie beschikbaar vastgoed

: tweede halfjaar 2017

Sociaal Domein

- Inventarisatie t.b.v. dagbesteding

: 2017

Gemeentelijke regiefunctie

- Vergroten bekendheid culturele instellingen en activiteiten
- Organisatie netwerkbijeenkomsten

: structureel vanaf 2017
: eerste halfjaar 2017

Adviesraad kunst

- Adviesraad vervangen door klankbordgroep

: 2017

Bijlage 2: culturele aanbod gemeente Bloemendaal

In de bijlage is een lijst afgedrukt met instellingen die activiteiten ontplooiën op het gebied van kunst en cultuur.

Cultuureducatie

Hart Haarlem

Gemeentelijke muziekschool Bloemendaal

Bibliotheek

Bibliotheek Zuid-Kennemerland

Amateurkunst

Creatief Centrum Bennebroek

KNA Bennebroek

Danshuis Haarlem

Dansstudio Overveen

Beeldende kunst

Stichting Kunstkring Fiore

Stichting Tentoonstellingen Bennebroek (opgeheven)

Voormalig Tentoonstellingscomité Bloemendaal (geen bestuursleden meer)

Cultureel erfgoed

ABC architecten

Stichting Ons Bloemendaal

Historische Vereniging Heemstede Bennebroek

Stichting Kastelen, Buitenplaatsen en Landgoederen

Stichting Oneindig Noord-Holland

Stichting Oorlogs-Historie Bloemendaal

Cultuurcompagnie

Noord-Hollands Archief

Oranjeverenigingen (5x)

Winkeliersvereniging Bloemendaal

Winkeliersvereniging Overveen

Podiumkunsten

Muzenforum

Oratoriumkoor Bennebroek

Diverse koren en ensembles van de Muziekschool Bloemendaal

Toneelvereniging Door Vriendschap Bloeiend

Openluchttheater Bloemendaal

Poppentheater "de zilveren maan" (niet meer op vaste locatie)

Cultureel vastgoed

Atelier Castellum Aqvae (Swaak)

Stichting Vrienden van de Kapel

Stichting Vrienden van de dorpskerk Bloemendaal

Thijsse's Hof

The Living Museum

Bijlage 3: Cultuurconferentie 24 juni 2015 – ideeën werkgroepen

Groep 1

1. Gemeentehuis dat leeft en waar de cultuur te voelen, te horen en te zien is.
2. Tentoonstellingsruimte in gemeentehuis voor amateurkunst + iedere kern.
3. Creatief Centrum Bennebroek
4. Cultuurnota moet ook gaan over de mensen en het landschap die de cultuur meebrengen, niet alleen over geld.
5. De culturele cyclus van Cor Wijn borgen.
6. Iedere kern heeft z'n kwaliteiten en z'n uitingen > heeft podium nodig.
7. Gemeente moet obstakels wegnemen.
8. Onderling samenwerken: via website
9. Bloemendaal heeft landelijke uitstraling ? HCB en strand. Wat levert dit op voor de rest ?
10. Ruimtes in kernen voor cultuur multifunctioneel gebruiken.
11. Cultuuruitingen combineren.
12. Historie van kernen is uitgangspunt: midden duingebied is gezamenlijk.
13. Verenigingsleven zichtbaar: via website ?
14. Gemeentegids kloppend en beeldend maken: via website ?

Groep 2

1. Gemeente moet (lichte) regie voeren inzake informatie over cultuur (cultuuragenda/kalender/website).
2. Culturele speerpunten /accenten per kern ?
3. PR/marketing: hoe word ik bekend ?
4. Faciliteiten Bloemendaal: burgerzaal ?
5. Maken jaarlijks cultureel jaarverslag
6. Het in kaart brengen van locaties/plekken/culturele instellingen
7. Het ondersteunen van de Kunstlijn (Haarlem)
8. Het houden van netwerk-avonden
9. Het maken van werkgroepen die ideeën uitwerken

Groep 3

1. Creatief Centrum "ondergeschoven kindje" (wordt niet door alle gedeeld).
2. Nazomernacht in Elswout breder door gemeente ? Aandacht voor vervoer en kernen.
3. Scholen meer betrekken bij cultureel erfgoed (buitenplaatsen). Zelfs opleggen aan scholen? Geldt ook voor Open monumenten klassendag.
4. Klachten over slechte bezorging Weekblad Zuid-Kennemerland
5. Burgerzaal gemeentehuis meer gebruiken.
6. Expositieruimte "Achter de Zuilen" in bijvoorbeeld stallen Elswout; samenwerking zoeken met Staatsbosbeheer teneinde grote(re) exposities te organiseren.
7. Streven naar structurele samenwerking binnen cultureel landschap: nieuwsbrieflink via website ? Glossy B ? Cultuurmonitor ?
8. Hoog niveau cultuurdragers.
9. Het gebruik maken van elkaars faciliteiten.
10. Gemeente moet meer meedenken. Gemeente dient ook door te verwijzen.

Groep 4

1. Cultuureducatie op scholen: projectmatig ? via gemeenten op scholen insteken en kijken wat er al ligt en dat via gemeente regelen of via festival door scholen.
2. Gemeente moet voorwaarde scheppende rol vervullen.
3. Samenwerken met andere gemeenten t.b.v. organiseren exposities of per kern 1 expositieruimte (bijvoorbeeld in restaurants).
4. Elswout moet meer toegankelijker worden met meer activiteiten. Geldt ook voor andere buitenplaatsen.
5. In Openluchttheater Caprera jaarlijks festival (of meer) samen met middenstand.
6. Behoeft aan geregeld samen komen en contacten leggen.
7. Behoeft aan expositieruimte.
8. Nadenken over verbinden publiek en privaat met als doel een leuke leefomgeving te creëren.
9. Centrum met meerdere activiteiten.
10. Overzicht alle kunst en cultuur via website gemeente: kalender (ook regionaal ?)
11. Het bij elkaar brengen van allerlei partijen: winkeliers, rotary, kunst en cultuurinstellingen.

Bijlage 4: Bijeenkomst klankbordgroep cultuurnota d.d. 22-09-2015

Aanwezig: Laura Marcus, Michael Kamp, Dieuwertje Welschen, Paul van Spiegel, Mariëtte van Haastrecht, Erica Vos (+ Roos), Marion van Bussel, Mieke Mostermans en Ben van der Sluis.
Namens gemeente: René Arendse
Locatie: Zocherlounge

De volgende punten zijn aan de orde gekomen, waarbij deze niet zijn gescreend op haalbaarheid of wenselijkheid:

Doelgroepen

- Vraag: hoe bereik je de jeugd ? Antwoord: verbinding zoeken met elkaar
- Jongerenparticipatie: inzet jongerenwerkers en workshops

Cultuur voor het voetlicht brengen

- Bloemendaals festival: breed organiseren door veel cultuurinstellingen bij elkaar te brengen. Goede locatie: Theater Caprera
- Wens tot het hebben van een Cultuurhuis waarin diverse uitingen van cultuur kunnen plaatsvinden.
- Verbinding tussen de kernen: betrek creatieve mensen uit de kernen en breng hen samen
- Er is nu geen city-marketing; er is behoefte aan 1 kanaal waarin cultuur wordt aangeprezen (borden gemeentegrens ?)
- Dag- en weekbladen moeilijk bereikbaar (ook voor gemeente). Er moet meer ingezet worden op social media. Is er sprake van mediabeleid bij de gemeente (wellicht doelgroepen in mediabeleid) ?
- Er is behoefte aan folderplekken in gemeentehuis/dependances. Posterwand ? Meer gebruik maken van de website van de gemeente.
- Vraag: is de gemeentelijke website dé manier voor info over kunst en cultuur in de gemeente ?

Regie

- Er is behoefte aan een verbindende factor, waarin regie gevoerd wordt op locaties en voorstellingen (cultuurpunt/cultuurbureau/UITbureau). Regisseur kan ook het cultuurnetwerk samenbrengen. Moet dat de gemeente zijn ? Moet dat een onafhankelijke zijn ? Problematisch is het budget op de gemeentebegroting

Culturele instellingen

- Vraag: kent iedere culturele instelling zijn doelgroep ? En op wie richten zij zich dan ?

Ondersteuning gemeente

- Gemeente kan naast financiële steun ook immaterieel ondersteunen: vergunningen, wegwijs maken met contacten overheid etc.)
- Aanbod kunst en cultuur tonen op de dag van de naturalisaties. Alle nieuwe inwoners een tasje "met inhoud" geven. Ook kans grijpen op bijvoorbeeld Nieuwjaarsreceptie.
- Heemstede: bij binnengemeentelijke verhuizing wordt een presentje gegeven (kortingsbonnen)
- Er is behoefte aan gemeentelijke database van culturele instellingen in Bloemendaal: taak gemeente

Bijlage 5: SWOT-analyse

De *SWOT* (Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats) analyse is een bedrijfskundig model dat gebruikt wordt om de sterke en zwakke kanten in beeld te brengen en waarbij tevens de kansen en bedreigingen worden belicht.

De uitkomst van deze analyse levert input op voor het opstellen van de cultuurnota.

Sterk

- Bloemendaal is een landelijke gemeente met weinig verstedelijkte gebieden en met veel natuur. Het biedt met het strand, de duinen en de bossen veel mogelijkheden voor recreatie door zowel eigen inwoners als inwoners uit de regio. Bloemendaal kent diverse landgoederen en buitenplaatsen die tot het (cultureel) erfgoed behoren.
- Bloemendaal kent 5 dorpskernen: Aerdenhout, Bennebroek, Bloemendaal, Overveen en Vogelenzang. Alle kernen kennen een eigen identiteit en eigenheid. Vanuit de gemeente wordt een dorpskernenbeleid gevoerd.
- Bloemendaal kent een aantal cultuurparels: het Openluchttheater Caprera en de gemeentelijke muziekschool Jaap Prinsen. Beide organisaties genieten een grote bekendheid. De exploitaties van deze organisaties verlopen succesvol doordat veel bezoekers afkomen op de programmering van Caprera. Een toenemend aantal Bloemendaalse kinderen volgen muzieklessen. "Moderne" cultuur vindt plaats op het Bloemendaalse strand. Het is in trek bij veel toeristen en strandpaviljoens organiseren met name voor jongeren geregeld evenementen.
- Met ingang van 2015 heeft de gemeenteraad € 40.000 beschikbaar gesteld om muzieklessen structureel in te bedden in het basisonderwijs. De gemeentelijke muziekschool stelt samen met de basisscholen de programmering op.
- Stichting Ons Bloemendaal zet zich al 35 jaar in voor het behoud van het cultureel erfgoed in de gemeente. De gemeente Bloemendaal is een vaste gesprekspartner van de stichting. De stichting organiseert samen met de gemeente structureel de jaarlijkse Open Monumentendagen en betreft basisschoolleerlingen daarbij. Bij deze organisatie is veel kennis aanwezig over de historie van Bloemendaal.
- Er is sprake van veel particulier initiatief op cultuurgebied. Winkeliersverenigingen organiseren jaarlijks culturele evenementen evenals diverse stichtingen (uit de regio of uit Bloemendaal) die kunstzinnige projecten aan het publiek tonen. De gemeente speelt daarbij een faciliterende rol.
- Bloemendaal, Overveen en Aerdenhout zijn met het openbaar vervoer door de aanwezigheid van treinstations goed bereikbaar. Bennebroek en Vogelenzang kennen busverbindingen.

Zwak

- Als gevolg van de vernieuwbouw van het gemeentehuis in Overveen is de expositieruimte van Achter de Zuilen verdwenen. Tot op heden is geen alternatieve ruimte daarvoor in de plaats gekomen. De verkoop van het voormalig gemeentehuis Bennebroek betekent eveneens een verlies aan expositieruimte, omdat de alternatieve ruimte in de verbouwde Francisschool door de stichting Tentoonstellingen Bennebroek als onvoldoende wordt beschouwd.
- Bloemendaal doet niet aan citymarketing. Het recreatiebeleid van de gemeente benadrukt rust en ruimte. Toeristentrekkende evenementen (met uitzondering van het Linnaeushof) passen niet in het Bloemendaalse karakter. Deze evenementen concentreren zich vooral op of nabij het Bloemendaalse strand.
- Professionele instellingen zijn goed georganiseerd die gebruik maken van netwerken. De indruk bestaat dat dergelijke netwerken binnen de amateurkunst afwezig zijn, waardoor niet alleen onderling te weinig wordt samengewerkt maar ook te weinig wordt samengewerkt met professionele instellingen en het bedrijfsleven. Samenwerking biedt kansen om de eigen organisatie te versterken.

Kansen

- Het bepalen van (nieuwe) ambities in nauw overleg met het culturele spectrum van Bloemendaal. Vragen als welke cultuurthema's meer aandacht verdienen en op welke doelgroepen cultuur zich moeten richten moeten beantwoord worden.
- De decentralisatie van wetgeving naar de gemeenten in het kader van het Sociaal Domein schept kansen cultuur als middel in te zetten om de hoofddoelstelling van het Sociaal Domein - participatie - te realiseren.
- Het wegvallen van de expositieruimte in de (oude) gemeentehuizen noopt ons uit te kijken naar nieuwe locaties. Bij het gereedkomen van het nieuwe gemeentehuis wordt nagegaan of wisselende exposities mogelijk zijn. Andere mogelijkheden zijn gemeentegebouwen als het CJG (Dennenweg), maar ook particuliere gebouwen als de Zocherlounge, het paviljoen van het

Openluchttheater, de voormalige Zandwaaier en etalages van leegstaande winkels. Initiatief vanuit de gemeente en de kunstwereld is hier noodzakelijk.

- Door bezuinigingen en minder publieksbestedingen als gevolg van de crisis zijn culturele instellingen genoodzaakt meer te doen aan ondernemerschap. Instellingen moeten meer uit de markt halen, samenwerking zoeken met instellingen met dezelfde cultuurfuncties (cultureel vastgoed) en mogelijk zich richten op een breder publiek door doelstellingen aan te passen.
- Het aantal ouderen (vanaf 65 jaar) is in Bloemendaal hoger dan het landelijk gemiddelde. Ook ligt het gemiddeld inkomen van Bloemendalers hoger dan in de rest van het land. Als culturele activiteiten zich richten op deze groep, biedt dit mogelijkheden bij de bepaling van de prijs van de activiteiten.

Bedreigingen

- De gemeente heeft vanaf 2016 een structurele bezuiniging op subsidies gerealiseerd van € 50.000. De bestaande subsidiemeetlat (die een ranking aangeeft van te subsidiëren beleidsgebieden) wordt niet meer gehanteerd als bezuinigingsinstrument.
- De Onderwijsraad en de Raad van Cultuur constateren dat cultuureducatie een marginale plaats innemen in het lesprogramma van scholen. Het onderwijs in kunst en cultuur is steeds meer weggeorganiseerd van de scholen; de deskundigheid is verschoven van scholen en leraren naar het culturele veld. Het aantal vakdocenten loopt gestaag terug.
- Het aantal jongeren in Bloemendaal (tot 20 jaar) is lager dan het landelijk gemiddelde. Het aanbod van culturele activiteiten lijkt hierop te zijn afgestemd. De koffieconcerten van Muzenforum zijn onverminderd populair bij het oudere deel van de bevolking. Belangstelling van jongeren voor deze concerten is er nauwelijks. Met uitzondering van vooral muzikale evenementen op het strand is in Bloemendaal relatief weinig cultureel aanbod voor jongeren. Dat is met name aanwezig in buurgemeente Haarlem. Het culturele aanbod vergrijsst met de ouder wordende bevolking.

Bijlage 6: lijst van subsidiesbudgetten binnen kunst en cultuur

Subsidies 2016	Bedragen
Structurele subsidies	
Stichting Muzenforum	4.172
Comite Nationale Herdenking	4.493
Fiore Kunst Kring Bloemendaal	2.083
H'art	22.640
Bibliotheek Duinrand	499.475
Stichting Ons Bloemendaal	440
Muziekvereniging Kunst na Arbeid	2.083
Stichting Creatief Centrum Bennebroek	1.438
Oratoriumkoor Bennebroek	1.815
Stichting Oranje Comité Bennebroek	1.013
Oranje Comité Vogelenzang	1.300
Oranje Comite Overveen	1.378
Oranje Comité Bloemendaal-Dorp	1.994
Oranje Comite Aerdenhout/Bentveld	1.383
Restant oranjeverenigingen	69
Theater Caprera	47.327
Jouw FM	6.802
Sint Nicolaas Comite Bennebroek	413
Totaal	600.318
Vrije beschikbaar	
Subsidies kunst en cultuur	7.185
Voormalige subsidie Achter de Zuilen	6.448
Totaal	13.633
Totaal-generaal	613.951